

SITRA

TULEVAISUUSBAROMETRI 2021

VALTAKUNNALLINEN RAPORTTI

Toteuttajana Kantar TNS Oy

Sisällysluettelo

1. Tutkimuksen toteutus, sisältö ja aineiston rakenne	3
2. Suhtautuminen tulevaisuuteen	5
3. Arviot suomen ja asuinkunnan tulevaisuudesta	27
4. Suhde megatrendeihin	36
5. Yhteiskunnalliset tavoitteet, toivottavuus ja merkitys kuntavaaleissa	70
LUOTTAMUSVÄLITAULUKKO	82

1. TUTKIMUKSEN TOTEUTUS, SISÄLTÖ JA AINEISTON RAKENNE

Tutkimuksen toteutus

- 15-84 –vuotiaat kansalaiset Suomessa
 - Aineisto edustaa ja on painotettu vastaamaan väestöä tässä ikäryhmässä
-
- 3.821 vastausta
 - Maakuntakohtaiset vastaajamäärät välillä 139–660
 - Tutkimus toteutettiin internetkyselyinä Kantar TNS:n internetpaneeleissa
-
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 1,6 %-yksikköä (50% tulostasolla) ja maakunnittaisten tulosten osalta maakunnan vastaajamäärästä riippuen +- 4 %-yks. – +- 8 %-yksikköä. Raportin viimeisellä sivulla on luottamusvälitaulukko.
 - Kyselyn tiedonkeruu toteutettiin tammikuussa 2021
 - Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 12 minuuttia
 - Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen mukaan jokaisessa maakunnassa erikseen
-
- Tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
 - Kysymykset on suunnitellut Sitra yhdessä Kantar TNS:n Oy:n kanssa.
-
- Powerpoint-raportti tuloksista, kokonaisraportti (1 kpl), joka sisältää keskeisten taustaryhmien vertailut ja maakuntatason raportointi

2. SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN
KIINNOSTUS, VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET,
PELKO JA KORONAN VAIKUTUKSET

Suhtautuminen tulevaisuuteen

Lähes kaikki (89%) pitävät tulevaisuutta kiinnostavana. Lähes yhtä moni (82%) arvioi, että meidän on mahdollista vaikuttaa siihen ja 81% ajattelee voivansa itse vaikuttaa omaan tulevaisuutensa. Sen sijaan vain kaksi kolmesta arvioi tietävänsä, millä keinolla voi itse vaikuttaa tulevaisuuteen. Noin joka kymmenes (11%) on eri mieltä asiasta. Kiinnostus tulevaisuuteen on nyt vähintään yhtä suurta kuin vuonna 2019.

Tulevaisuus kiinnostaa akateemisesti koulutettuja enemmän (94%) kuin peruskoulutuksen (86%) tai muun koulutuksen (89%) saaneita. Tulevaisuus kiinnostaa vähemmän (84%) niitä, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan kuin oman arvionsa mukaan hyvin toimeen tulevia (92%). Puoluekannan mukaan tulevaisuus kiinnostaa eniten kokoomuksen kannattajia, vähiten niitä, jotka eivät aio äänestää. RKP:n kannattajista lähes viidennes ei ota kantaa tulevaisuuden kiinnostavuuteen.

Valtaosa (82%) arvioi, että meidän on mahdollista vaikuttaa tulevaisuuteen. Tulos on samalla tasolla kuin 2019 tutkimuksessa. Nuoret 15-24 -vuotiaat ovat voimakkaammin kuin yli 35 -vuotiaat samaa mieltä siitä, että meillä on mahdollista vaikuttaa tulevaisuuden muodostumiseen, samoin akateemiset voimakkaammin kuin perus- ja muun koulutuksen saaneet. Vähiten yhteisiin vaikutusmahdollisuuksiimme uskovat RKP:n kannattajat, sekä ne, jotka eivät äänestäisi.

Arvio omista mahdollisuuksista vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuus muodostuu, on yhtä vahvaa kuin vuonna 2019. Omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa uskovat eniten 15-24 -vuotiaat ja akateemisesti koulutetut. Omat vaikutusmahdollisuudet koetaan pienimmiksi RKP:n kannattajien keskuudessa, eniten omiin mahdollisuuksiin uskovat vihreiden ja kokoomuksen tukijat.

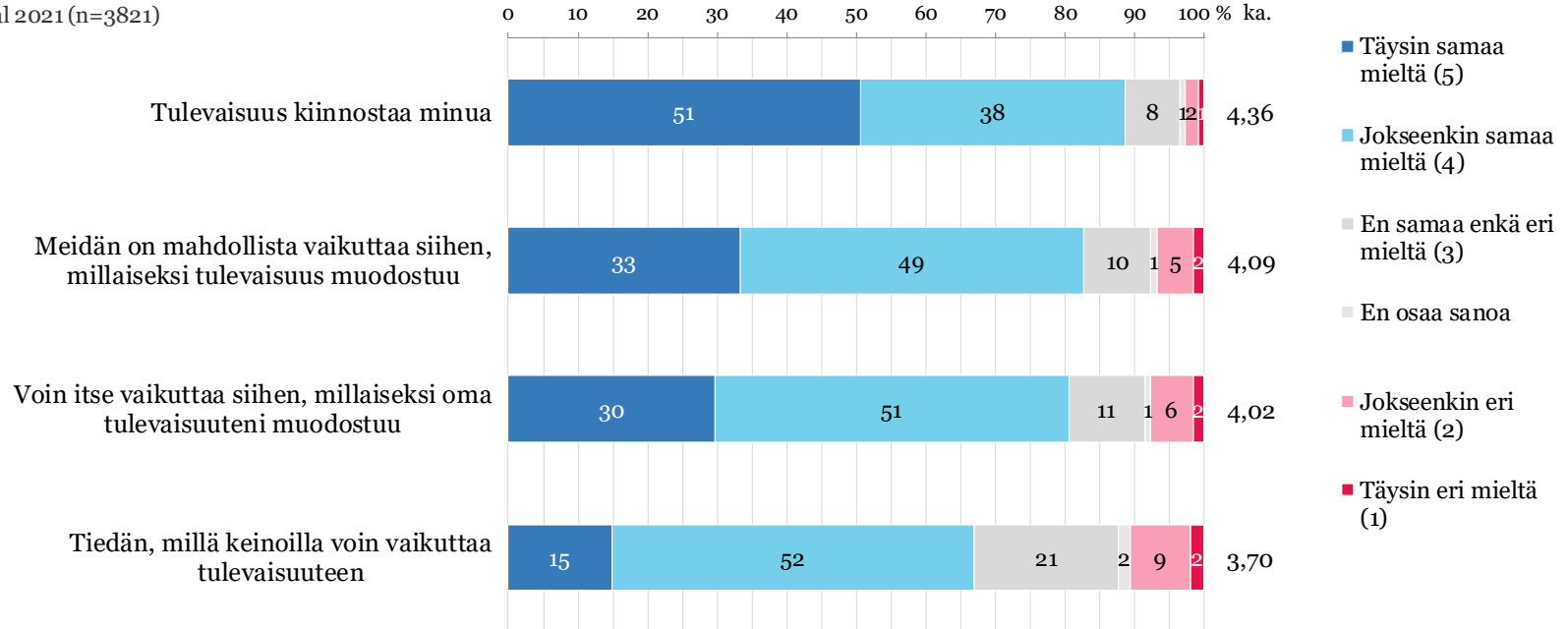
Arvio omista tiedoista ja keinoista, joilla voi itse vaikuttaa tulevaisuuteen on vahvistunut jonkin verran vuodesta 2019. Arvio omista tiedoista ja keinoista on eri ikäryhmistä vahvin 15-24 -vuotiailla ja heikoin yli 65 -vuotiailla. Arvio on vahvin vihreillä, Liike Nytin ja kokoomuksen kannattajilla, samoin parhaiten toimeentulevilla. Usko omiin tietoihin ja keinoihin on matalin RKP:n kannattajilla, hankinnoistaan tinkivillä sekä niillä, jotka eivät äänestäisi vaaleissa.

Yleinen tulevaisuusorientaatio 2021

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

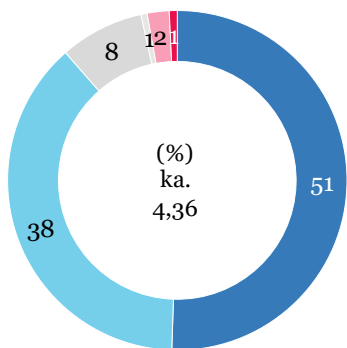
- Tulevaisuus kiinnostaa minua

SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tulevaisuus kiinnostaa minua

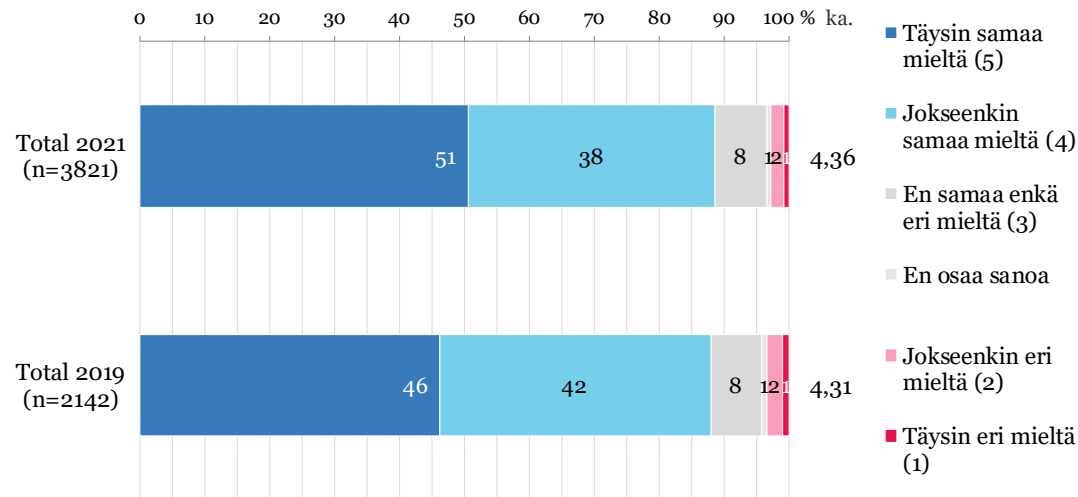
Total 2021 (n=3821)

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tulevaisuus kiinnostaa minua

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

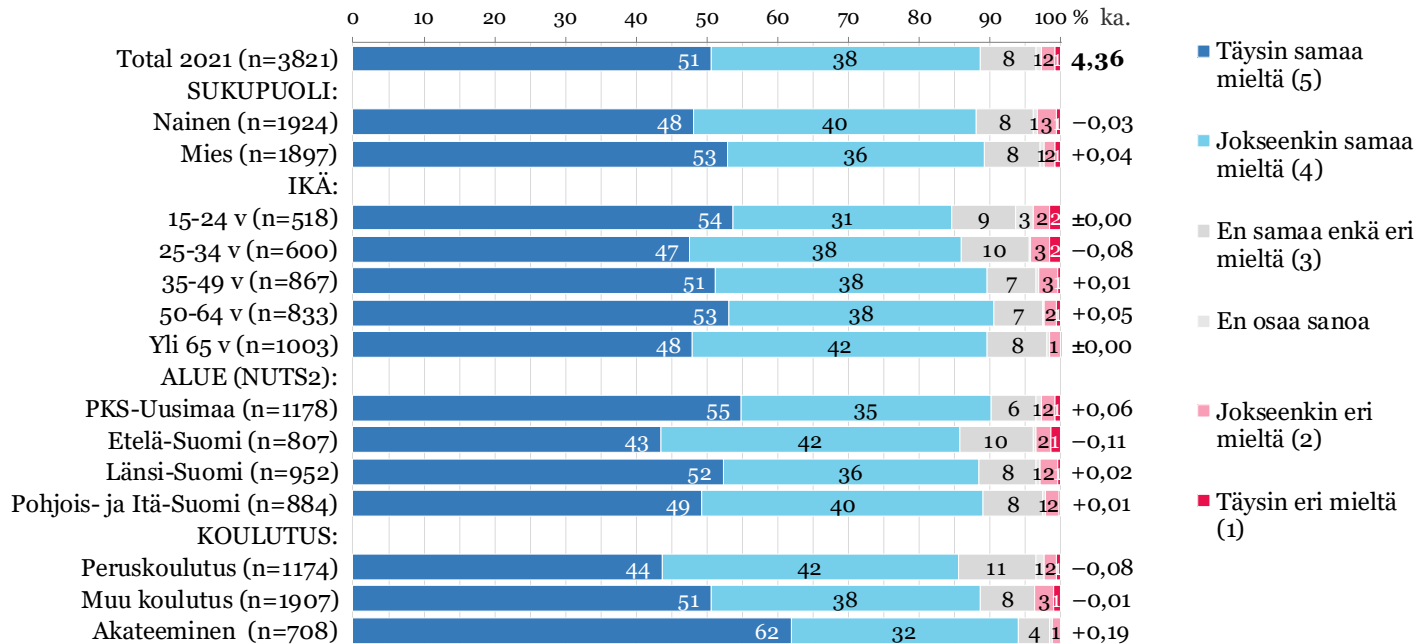
- Tulevaisuus kiinnostaa minua

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tulevaisuus kiinnostaa minua

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

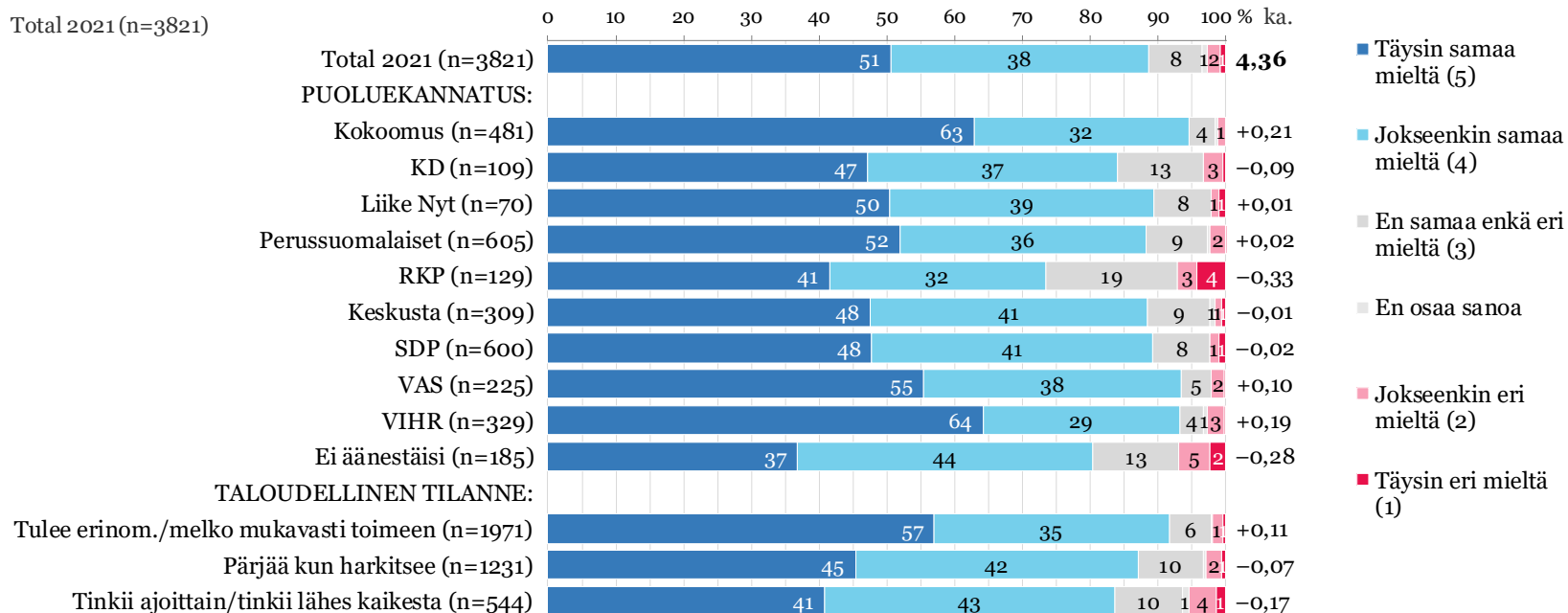
- Tulevaisuus kiinnostaa minua

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tulevaisuus kiinnostaa minua

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

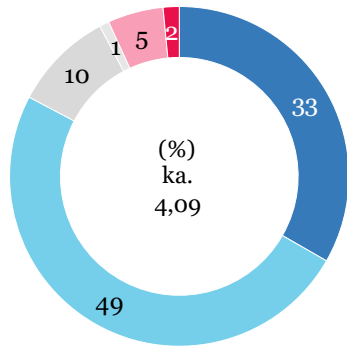
- Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

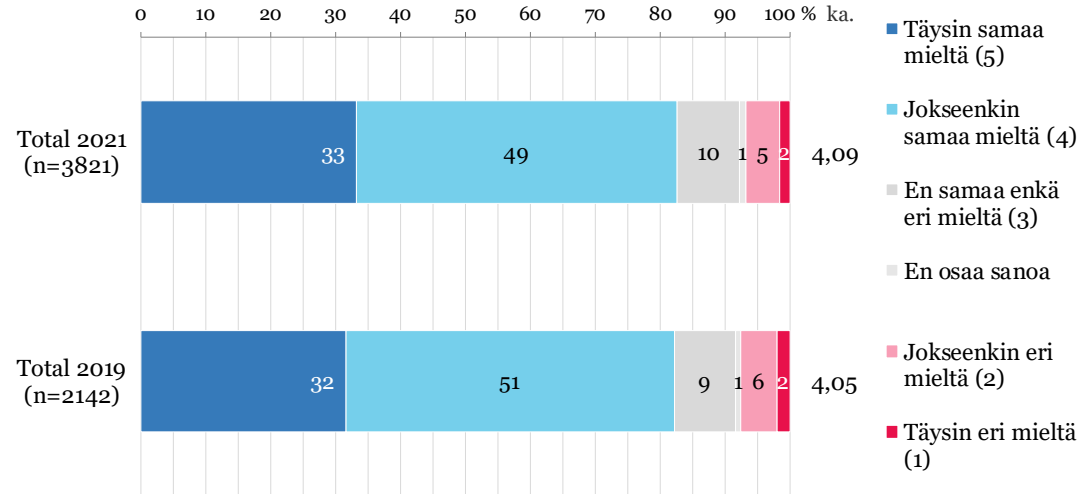
Total 2021 (n=3821)

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

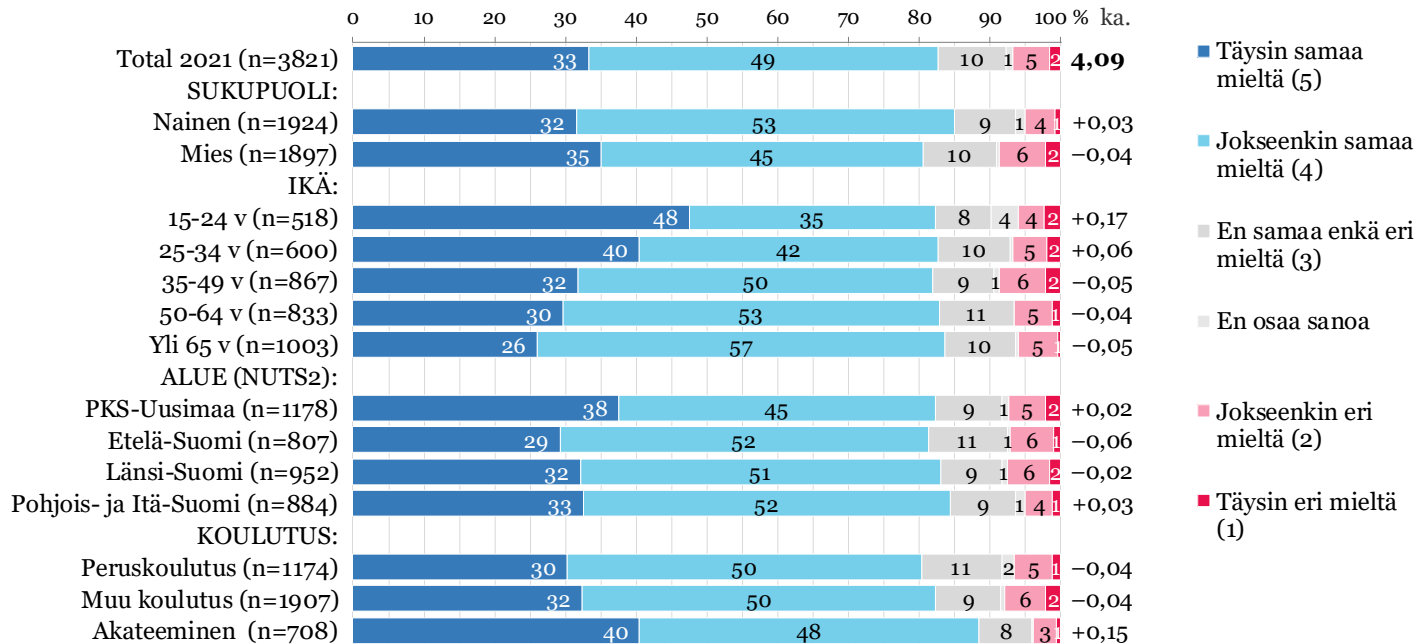
- Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

**SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN**

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

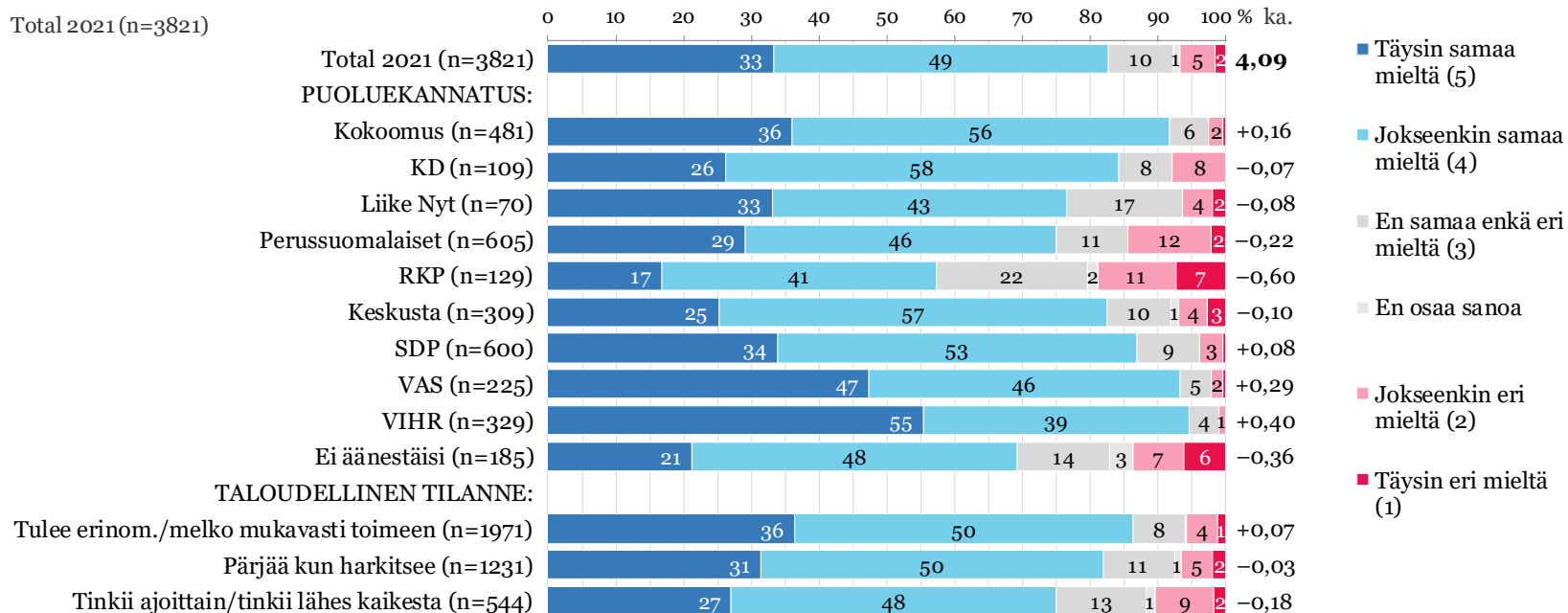
- Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

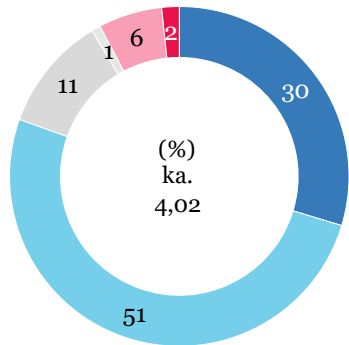
- Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

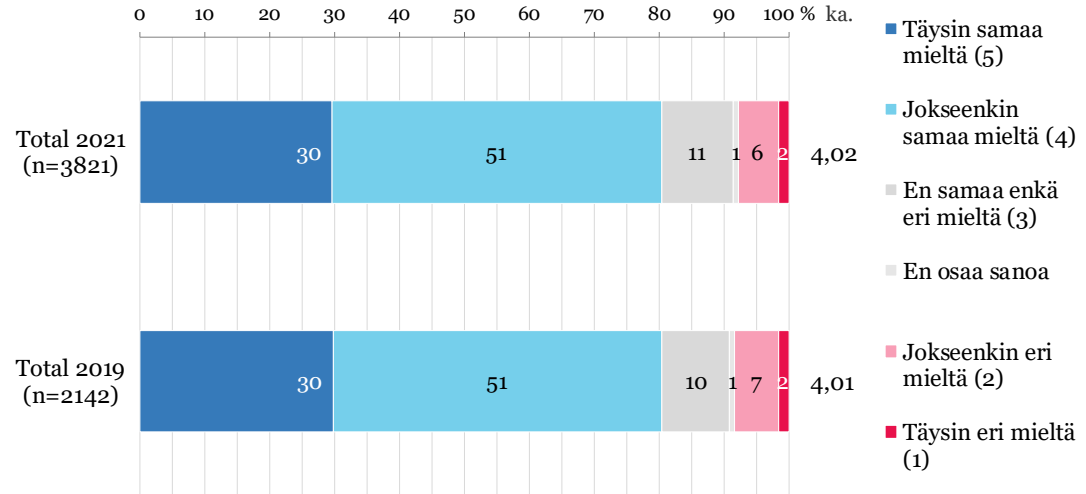
Total 2021 (n=3821)

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

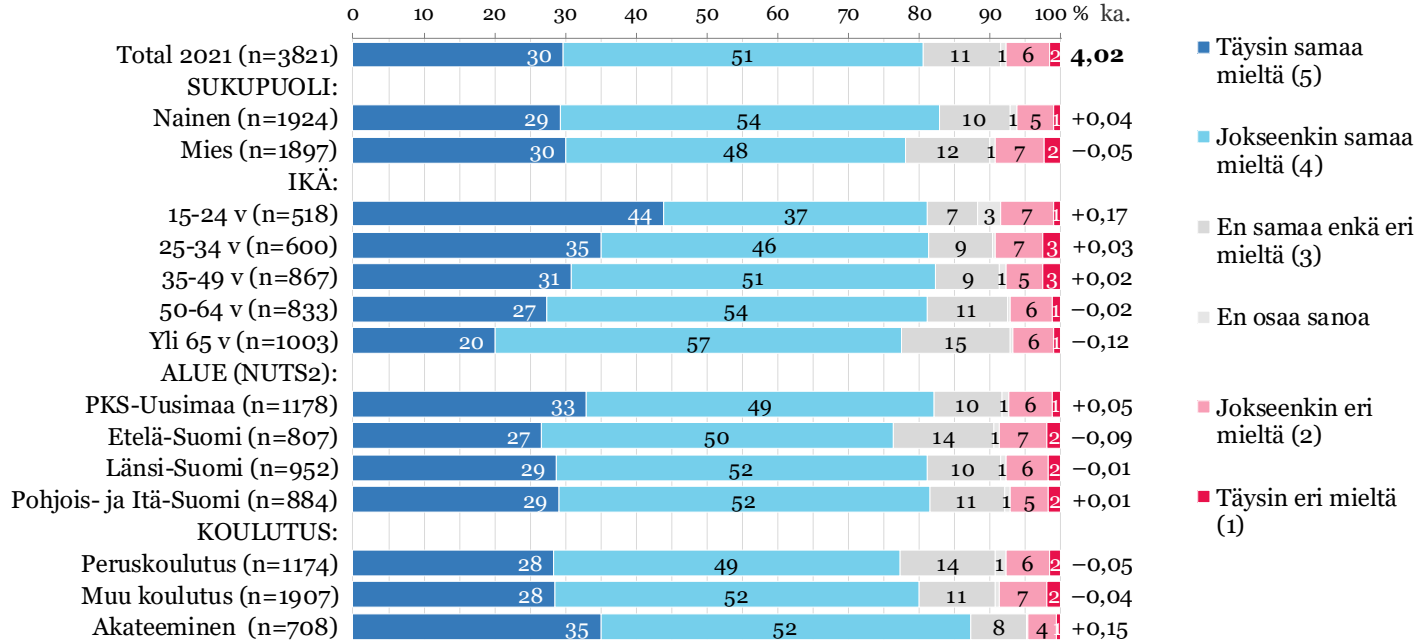
- Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

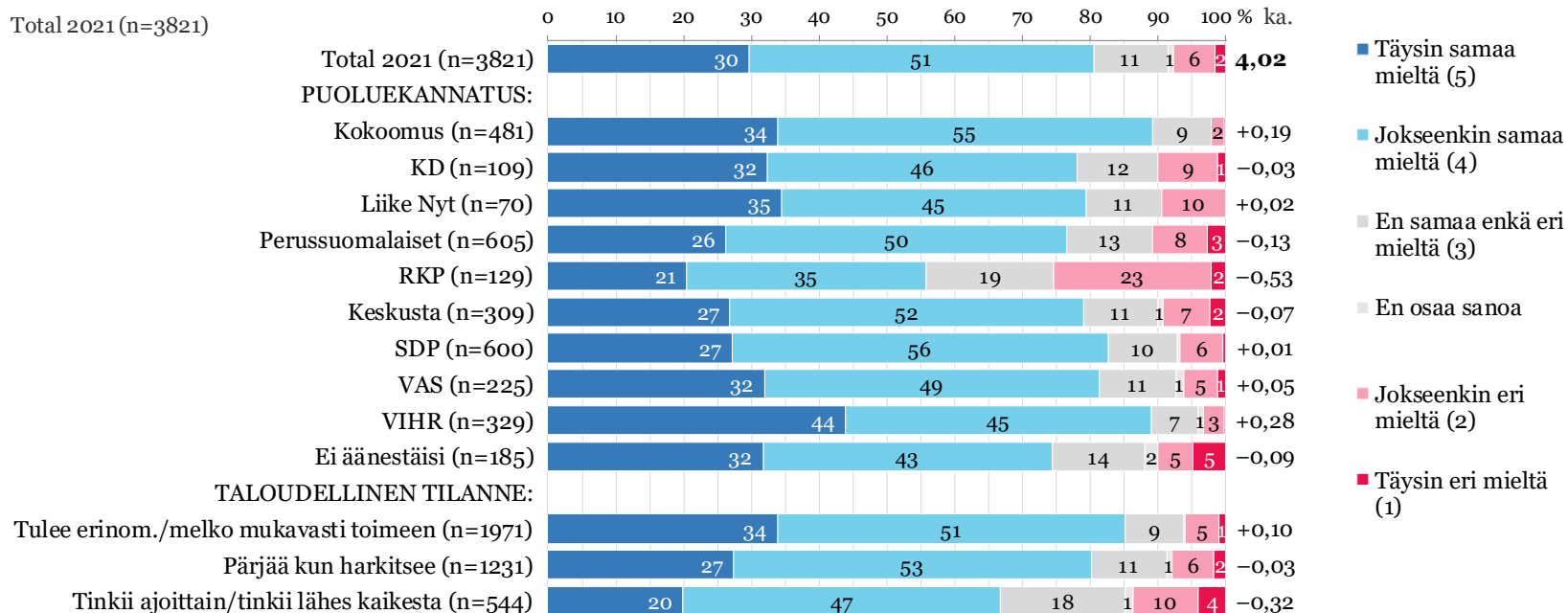
- Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

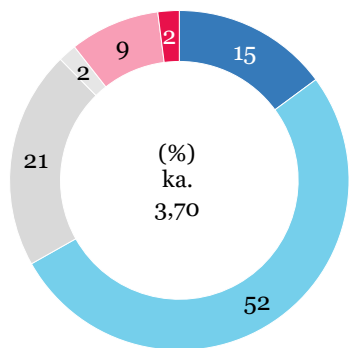
-Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

**SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN**

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

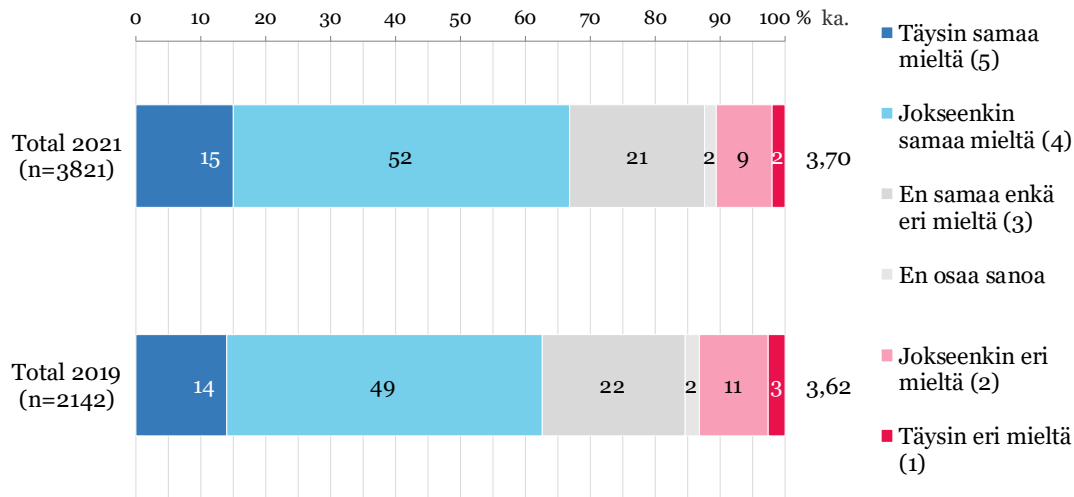
Total 2021 (n=3821)

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

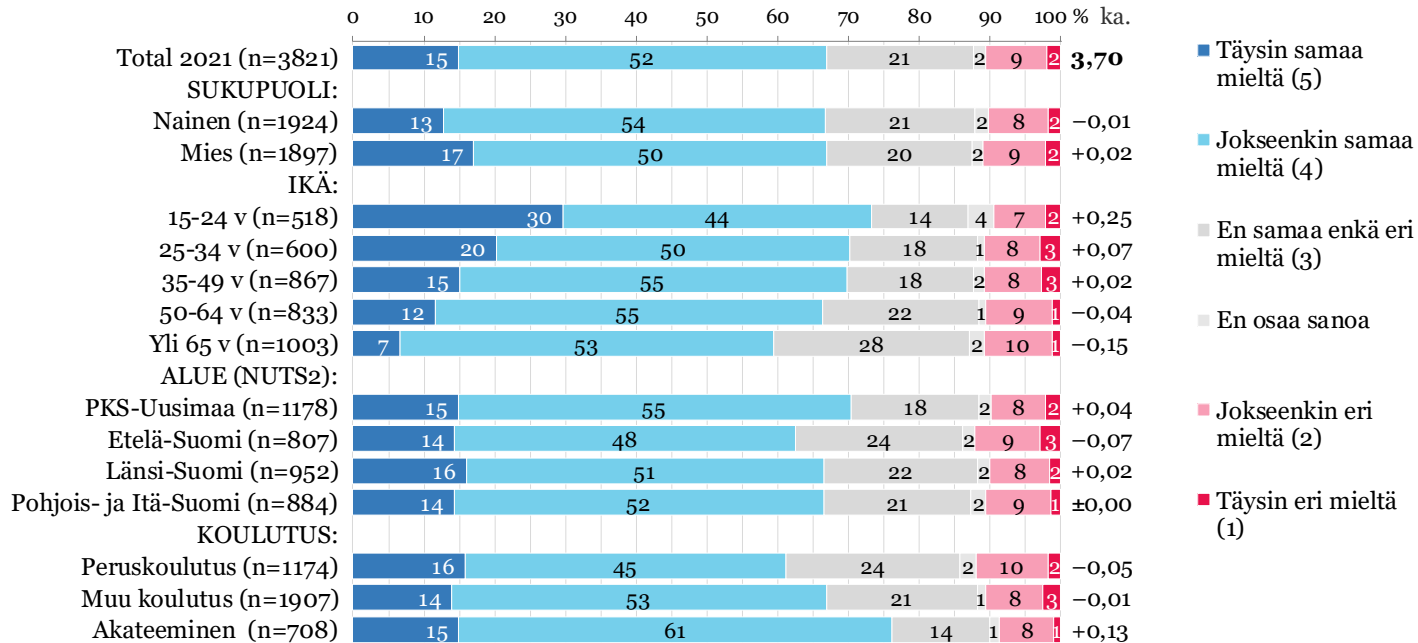
-Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

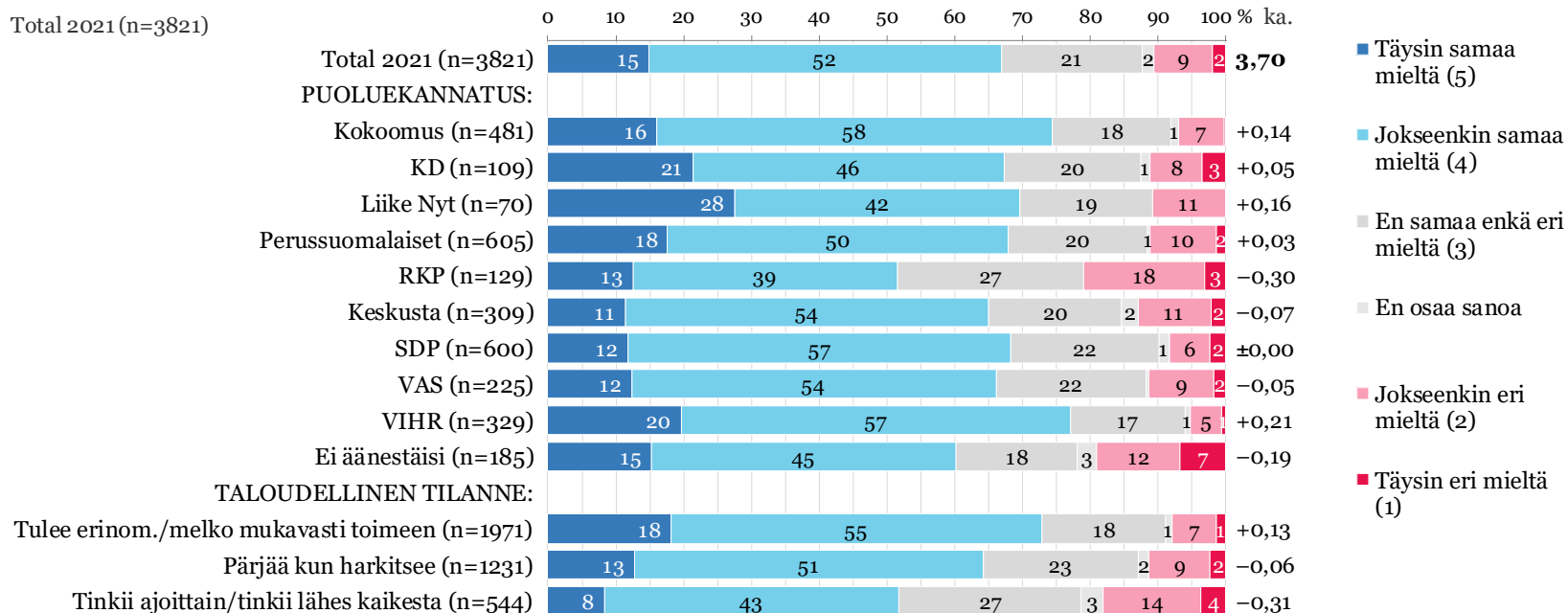
-Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

**SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN**

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Suhtautuminen tulevaisuuteen

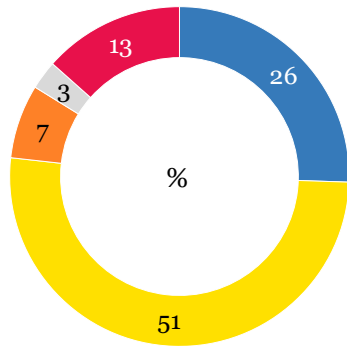
Niiden osuus (26%), jotka odottavat innolla tulevaisuutta on nyt hiukan suurempi (23%) kuin vuonna 2019. Miehistä suurempi osa (31%) kuin naisista (20%) odottaa innolla tulevaisuutta. Innokkuus on muita suurempaa myös 15-34 –vuotiaiden keskuudessa. Tulevaisuutta innolla odottavia on eniten Liike Nytin (48%), kokoomuksen (34%) ja kristillisten (32%) kannattajissa. Vähiten innolla odottavia on vasemmistoliiton tukijoissa (13%) ja hankinnoistaan tinkimään joutuvien keskuudessa (14%).

Yli viidennes (21%) arvioi, että korona on vaikuttanut paljon omaan näkemykseen tulevaisuudesta. Lähes puolet (46%) arvioi koronan vaikuttaneen jonkin verran. Vain 8% on sitä mieltä, ettei korona ole vaikuttanut lainkaan omaan näkemykseensä tulevaisuudesta. Arvio koronan vaikutuksesta omaan tulevaisuudennäkemykseen on ollut suurempi naisilla kuin miehillä. Vähiten korona on vaikuttanut niiden näkemykseen, jotka eivät äänestäisi, jos vaalit olisivat nyt.

Millaisena näkee tulevaisuuden

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

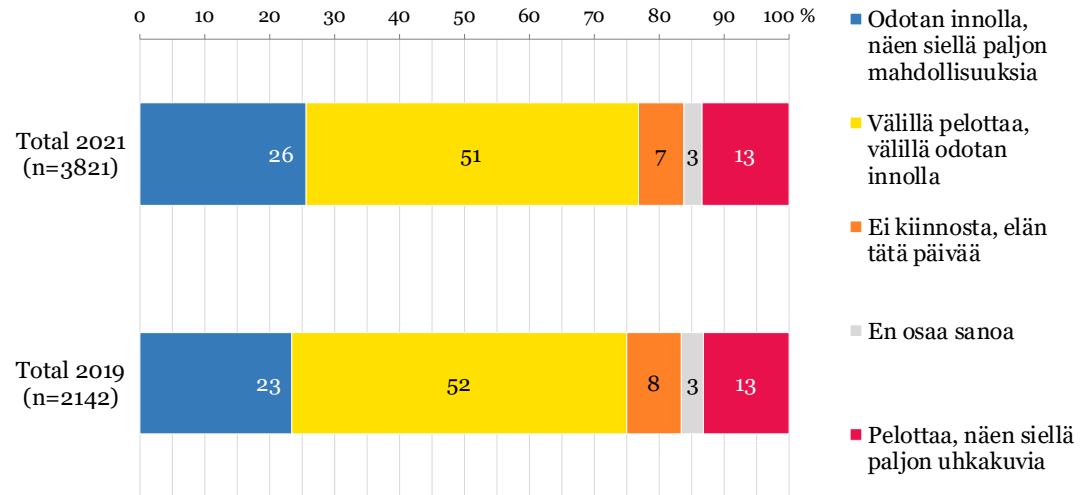
Total 2021 (n=3821)

- Odotan innolla, näen siellä paljon mahdollisuuksia
- Välillä pelottaa, välillä odotan innolla
- Ei kiinnosta, elän tätä päivää
- En osaa sanoa
- Pelottaa, näen siellä paljon uhkakuvia

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

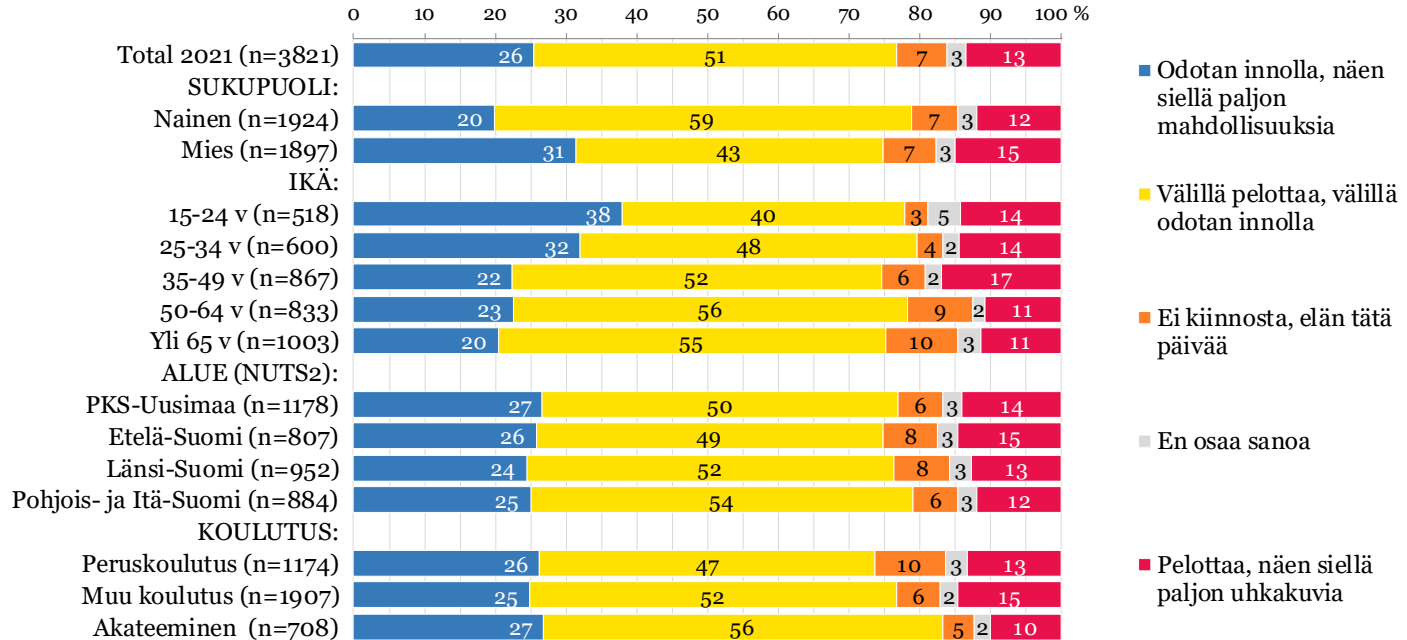

Kaikki vastaajat

Millaisena näkee tulevaisuuden

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

Total 2021 (n=3821)

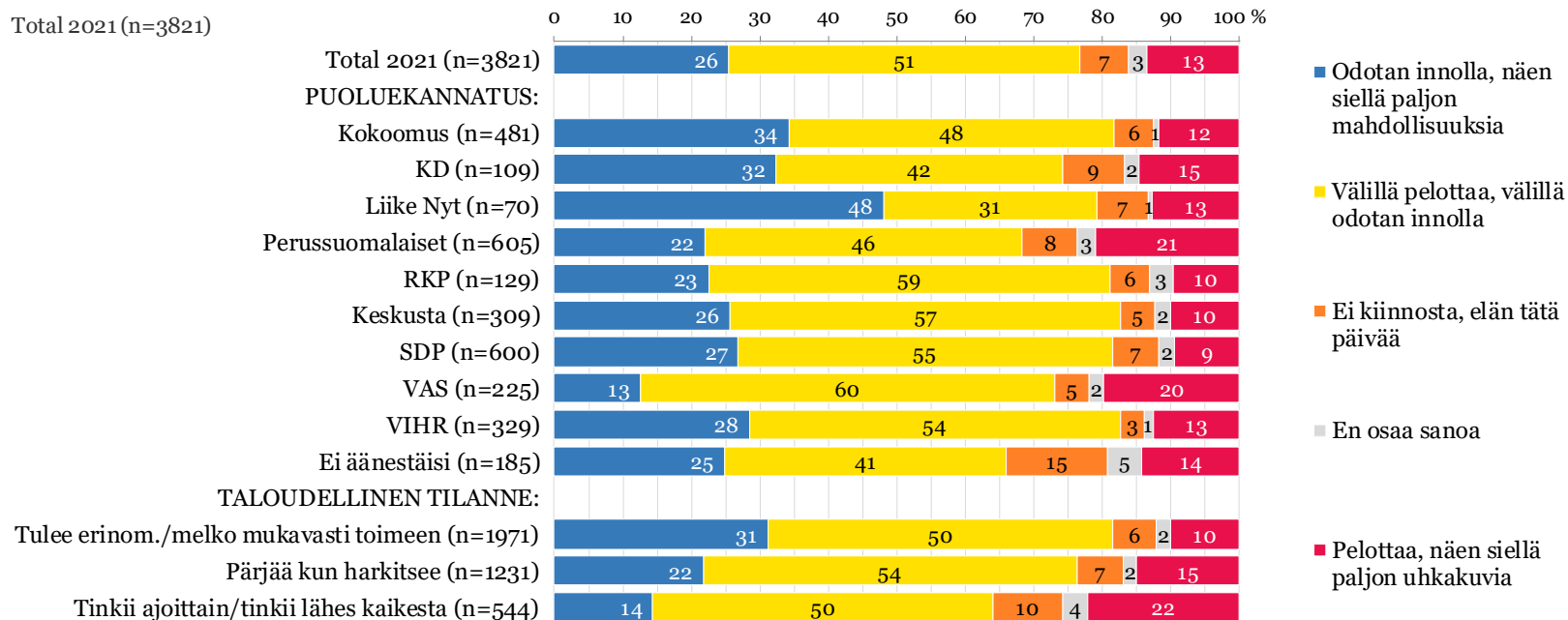
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee tulevaisuuden

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

Total 2021 (n=3821)

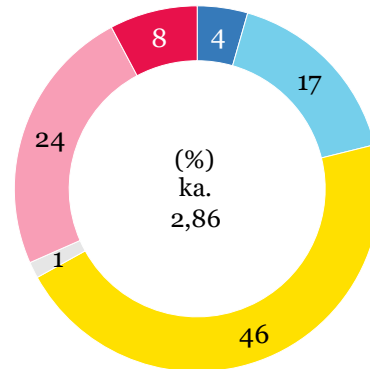

Kaikki vastaajat

Koronan vaikutus näkemykseen tulevaisuudesta

Kuinka paljon Korona on yleisesti ottaen vaikuttanut näkemykseesi tulevaisuudesta?

Total 2021 (n=3821)

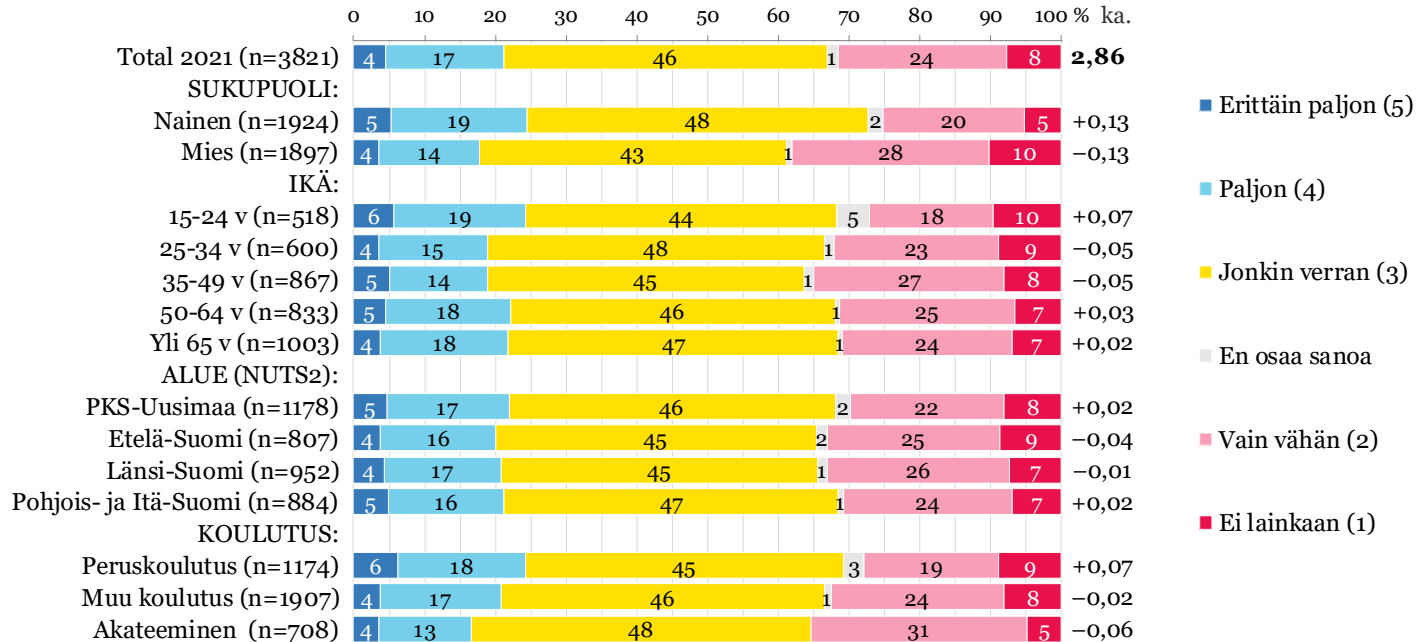
- Erittäin paljon (5)
- Paljon (4)
- Jonkin verran (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- Ei lainkaan (1)

Kaikki vastaajat

Koronan vaikutus näkemykseen tulevaisuudesta

Kuinka paljon Korona on yleisesti ottaen vaikuttanut näkemykseesi tulevaisuudesta?

Total 2021 (n=3821)

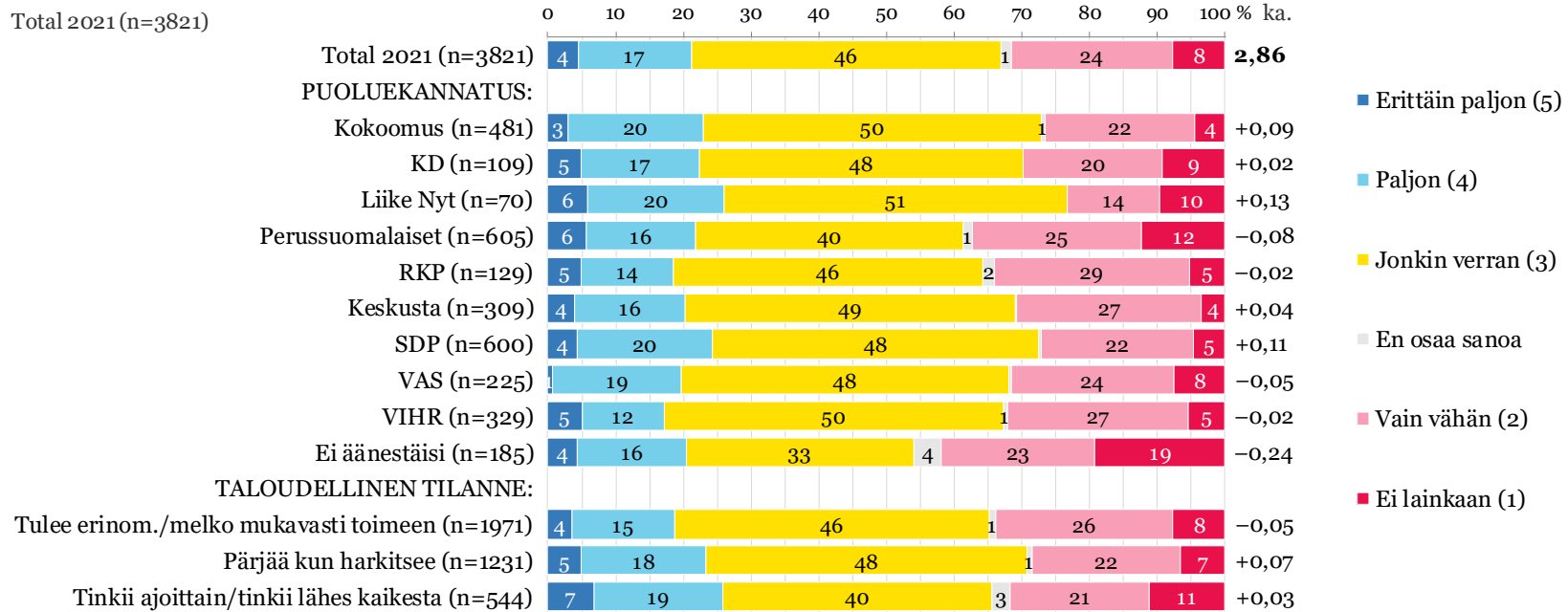

Kaikki vastaajat

Koronan vaikutus näkemykseen tulevaisuudesta

Kuinka paljon Korona on yleisesti ottaen vaikuttanut näkemykseesi tulevaisuudesta?

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

3. ARVIOT SUOMEN JA ASUINKUNNAN TULEVAISUUDESTA

Arviot Suomen ja oman asuinkunnan tulevaisuudesta

**YHTEENVETO
TULOKSISTA**

Koko maan tasolla oman asuinkunnan tulevaisuus nykyhetkeen verrattuna nähdään useammin parempana (31%) kuin huonompana (23%). Nuoret 15-24 –vuotiaat näkevät oman asuinkuntansa tulevaisuuden parempana kuin heitä vanhemmat vastaajat. Vastaajan koulutus ei juurikaan vaikuta arvioon oman asuinkunnan tulevaisuudesta. Positiivisin näkemys on kristillisten, vihreiden ja kokoomuksen kannattajilla, negatiivisin perussuomalaisten tukijoilla ja niillä, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

Myös Suomen tulevaisuus nähdään nykyhetkeen verrattuna useammin parempana (31%) kuin huonompana (25%). Nuoret 15-24 –vuotiaat näkevät Suomen tulevaisuuden parempana kuin heitä vanhemmat suomalaiset. Arvio on selvästi negatiivisin 35-49 –vuotiailla.

Vastaajan sukupuoli, asuinalue tai koulutus ei juurikaan vaikuta annettuun arvioon. Positiivisin näkemys Suomen tulevaisuudesta on vihreiden sekä SDP:n ja Liike Nytin kannattajilla. Selkeästi negatiivisin näkemys Suomen tulevaisuudesta on perussuomalaisten tukijoilla ja myös niillä, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

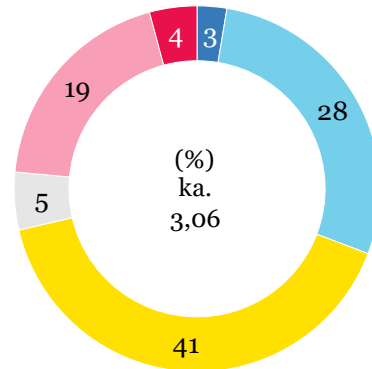
Näkemykset oman asuinkunnan ja Suomen tulevaisuuden suunnasta eivät juurikaan eroa toisistaan. On kuitenkin hyvä huomata, että eri taustaryhmien arviot eroavat toisistaan varsin paljon arvioitaessa oman asuinkunnan ja Suomen tulevaisuutta.

Millaisena näkee asuinkuntansa tulevaisuuden

Verrattuna nykyhetkeen, onko tulevaisuus mielestäsi...

Millaisena näet asuinkuntasi tulevaisuuden?

Total 2021 (n=3821)

- Paljon parempi (5)
- Parempi (4)
- Ei parempi eikä huonompi (3)
- En osaa sanoa
- Huonompi (2)
- Paljon huonompi (1)

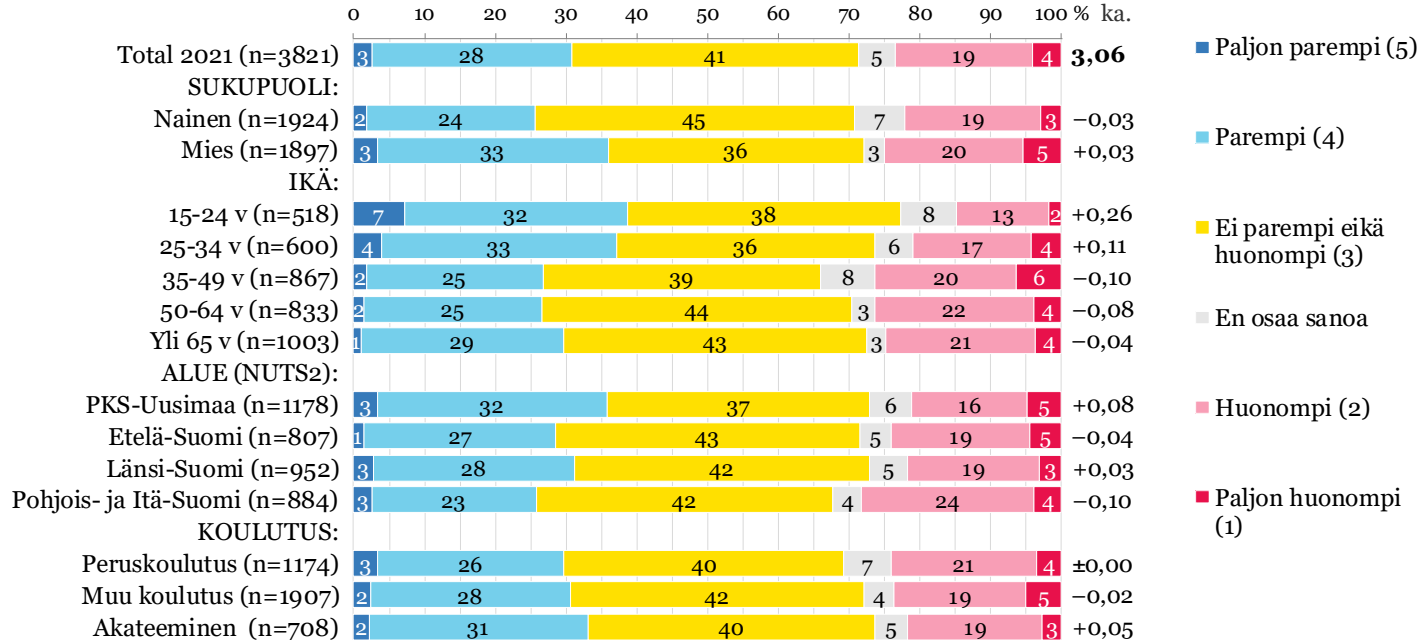
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee asuinkuntansa tulevaisuuden

Verrattuna nykyhetkeen, onko tulevaisuus mielestäsi...

Millaisena näet asuinkuntasi tulevaisuuden?

Total 2021 (n=3821)

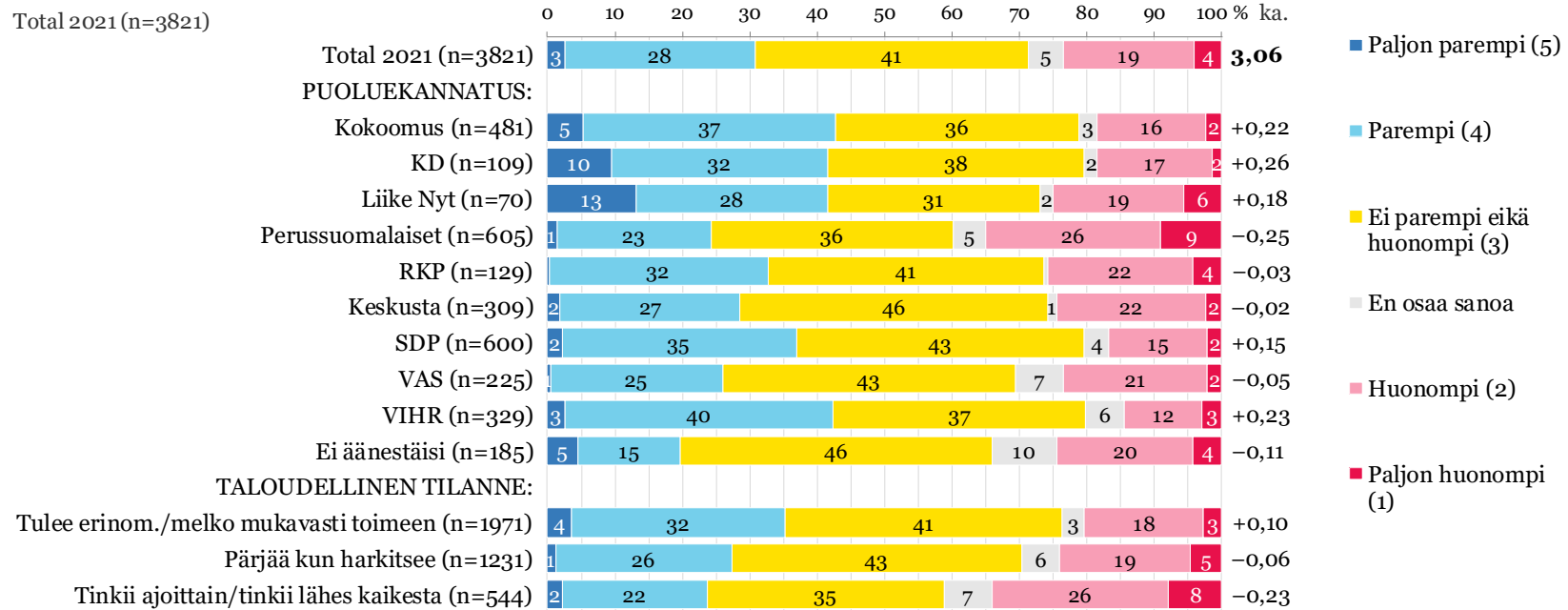
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee asuinkuntansa tulevaisuuden

Verrattuna nykyhetkeen, onko tulevaisuus mielestäsi...

Millaisena näet asuinkuntasi tulevaisuuden?

Total 2021 (n=3821)

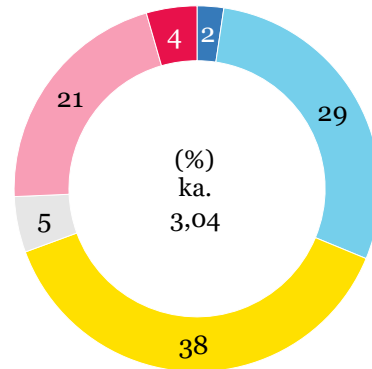
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee Suomen tulevaisuuden

Verrattuna nykyhetkeen, onko tulevaisuus mielestäsi...

Millaisena näet Suomen tulevaisuuden?

Total 2021 (n=3821)

- Paljon parempi (5)
- Parempi (29)
- Ei parempi eikä huonompi (38)
- En osaa sanoa (5)
- Huonompi (21)
- Paljon huonompi (4)

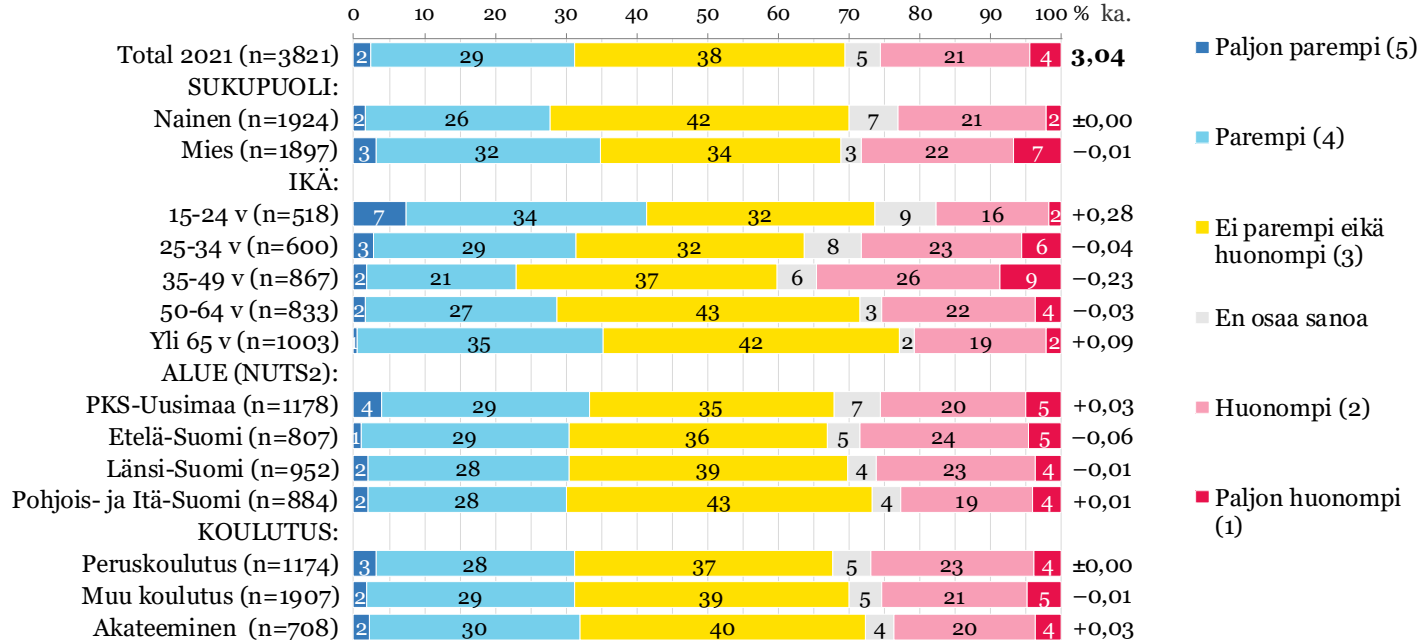
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee Suomen tulevaisuuden

Verrattuna nykyhetkeen, onko tulevaisuus mielestäsi...

Millaisena näet Suomen tulevaisuuden?

Total 2021 (n=3821)

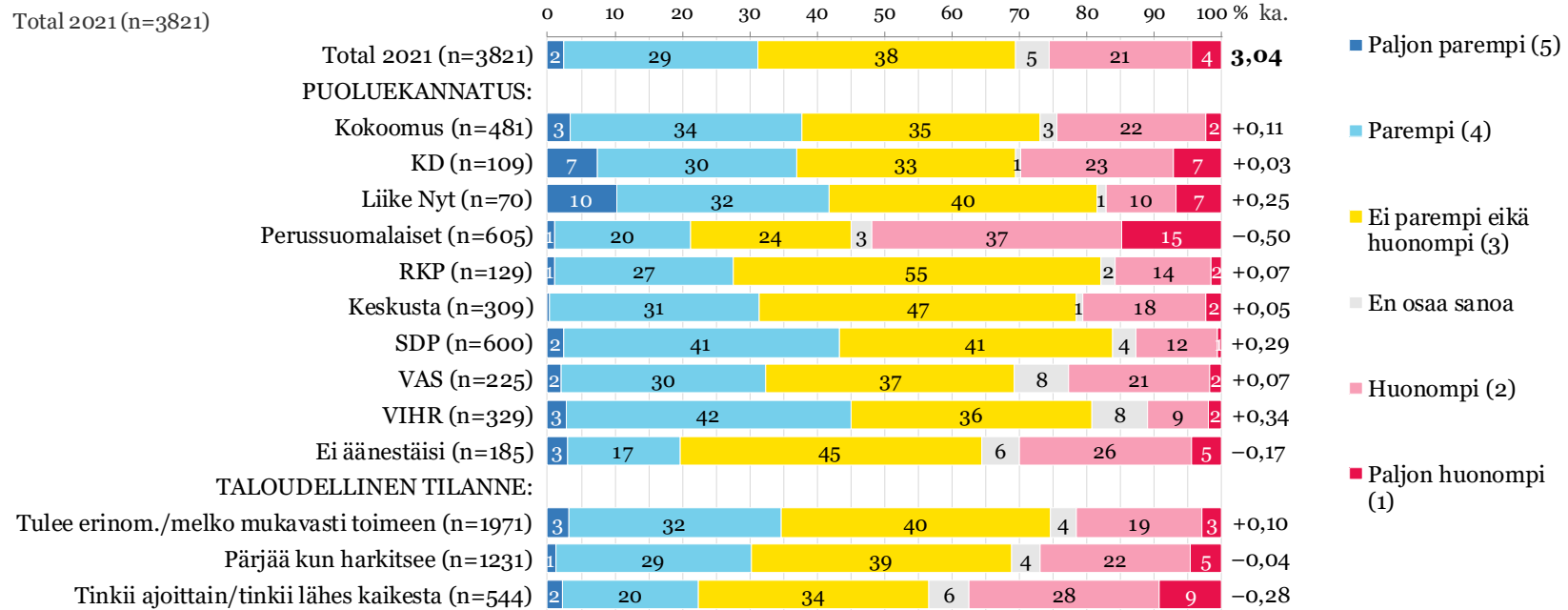
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee Suomen tulevaisuuden

Verrattuna nykyhetkeen, onko tulevaisuus mielestäsi...

Millaisena näet Suomen tulevaisuuden?

Total 2021 (n=3821)

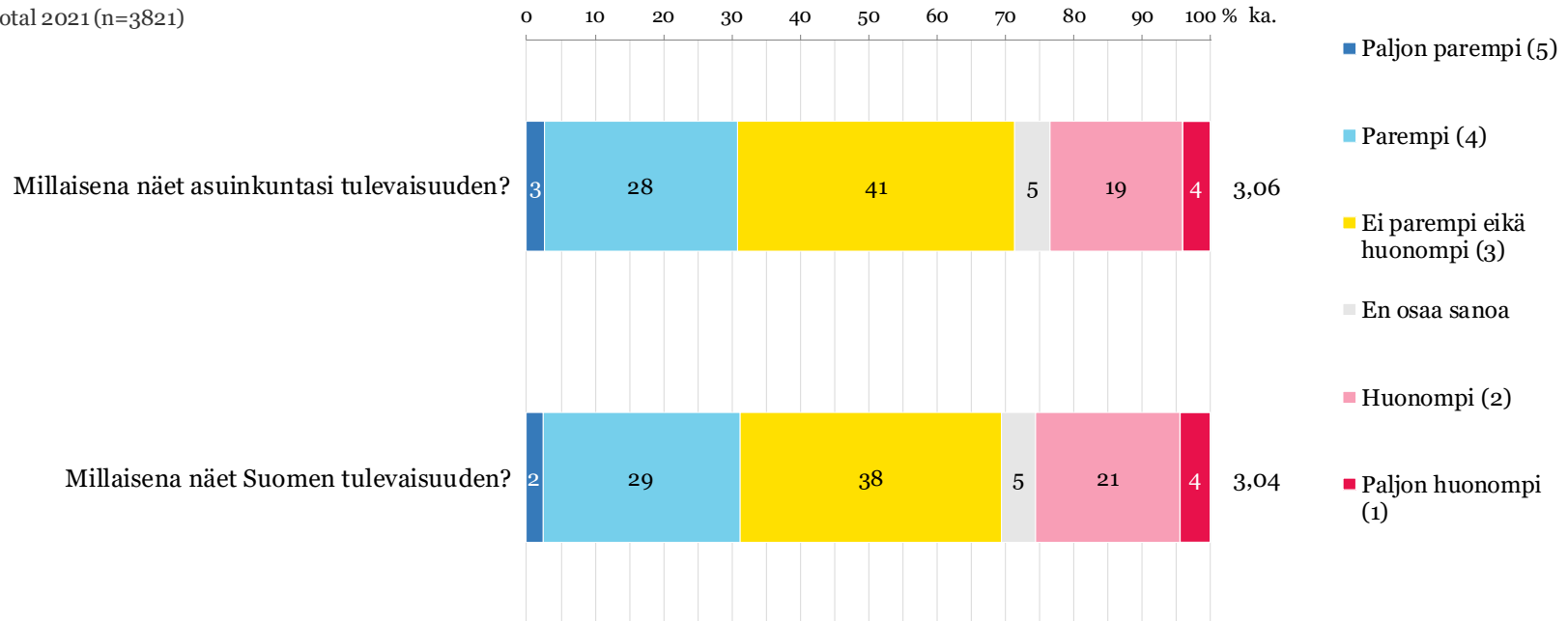
Kaikki vastaajat

- Millaisena näkee asuinkuntansa tulevaisuuden

- Millaisena näkee Suomen tulevaisuuden

Verrattuna nykyhetkeen, onko tulevaisuus mielestäsi...

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

4. SUHDE MEGATRENDEIHIN

Suhde megatrendeihin

Keskimäärin kaksi kolmasosaa suomalaisista pitää megatrendejä erittäin tai melko tuttuina ja hyvin harvalle ne eivät ole lainkaan tuttuja. Megatrendeistä tunnetaan parhaiten väestön ikääntyminen ja monimuotoistuminen. Heikoimmin tunnetaan Talousjärjestelmä etsii suuntaansa –megatrendi.

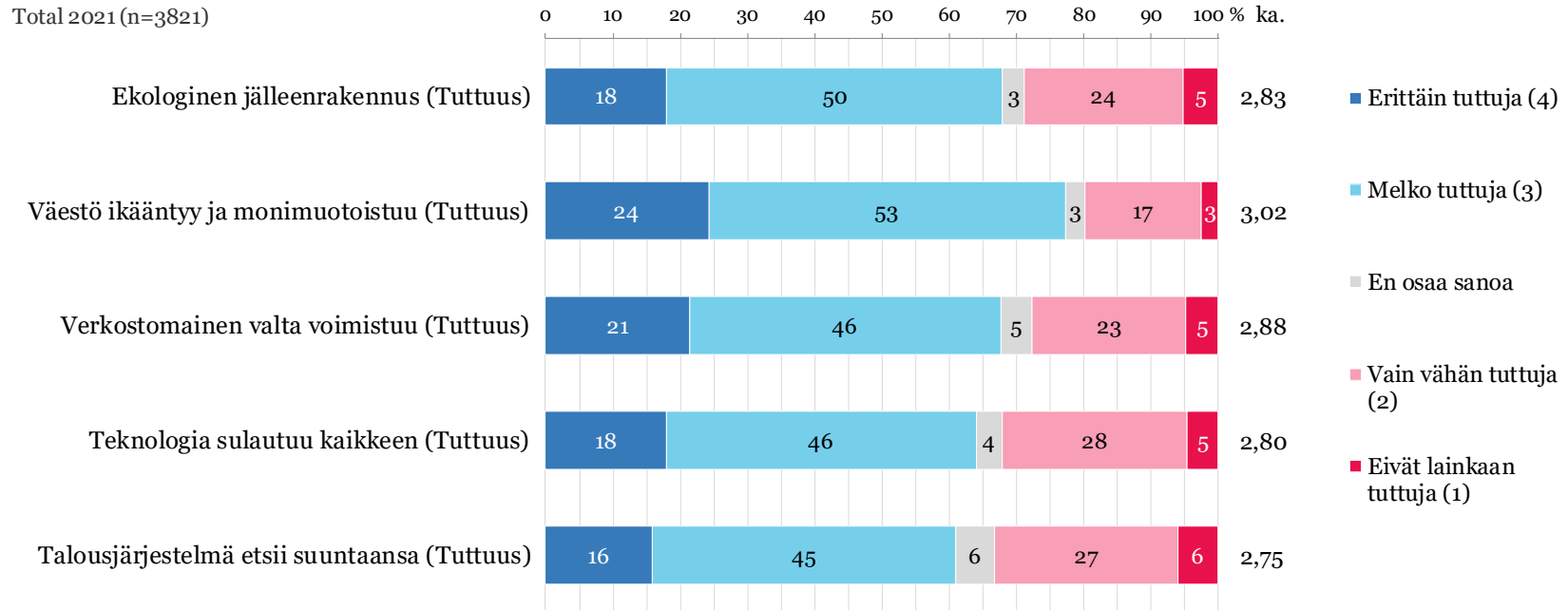
Megatrendien vaikutukset omaan elämään arvioidaan melko vähäisiksi. Megatrendeistä omaan elämään arvioidaan vaikuttavan eniten teknologian sulautuminen kaikkeen. Pienimmät vaikutukset arvioidaan olevan Verkostomainen valta voimistuu–megatrendillä. Omat vaikutusmahdollisuudet eri megatrendien kehityskulkuihin arvioidaan vähäisiksi. Eniten omaa vaikutusmahdollisuutta arvioidaan olevan ekologisen jälleenrakennuksen kulkuun. Selkeästi vähäisemmät mahdollisuudet omaan vaikuttamiseen arvioidaan olevan kaikkien muiden megatrendien kehityskukuihin.

Eri megatrendien kehityskulkujen arvioidaan vastaavan varsin hyvin omia näkemyksiä. Erot eri megatrendien välillä ovat näissä arvioissa melko pieniä.

Kehityskulkujen tunteminen

Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat?

Total 2021 (n=3821)

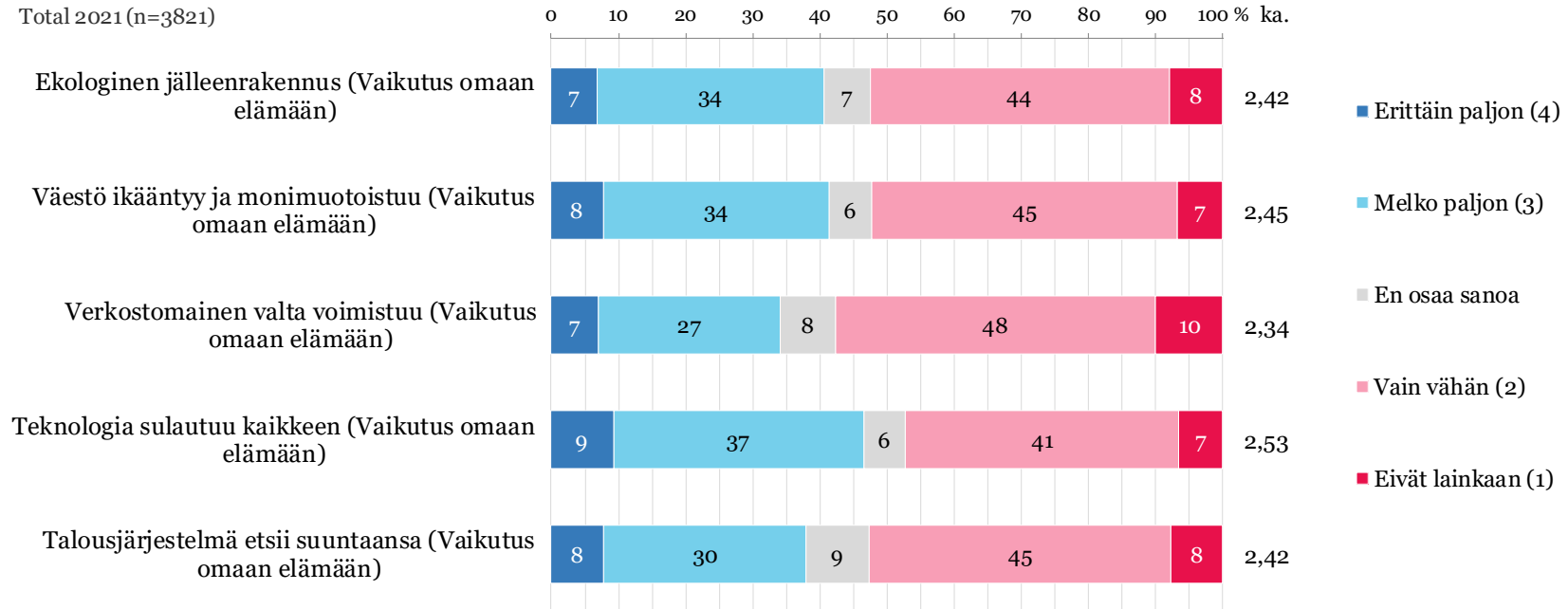

Kaikki vastaajat

Kehityskulkujen vaikutus omaan elämään

Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämääsi?

Total 2021 (n=3821)

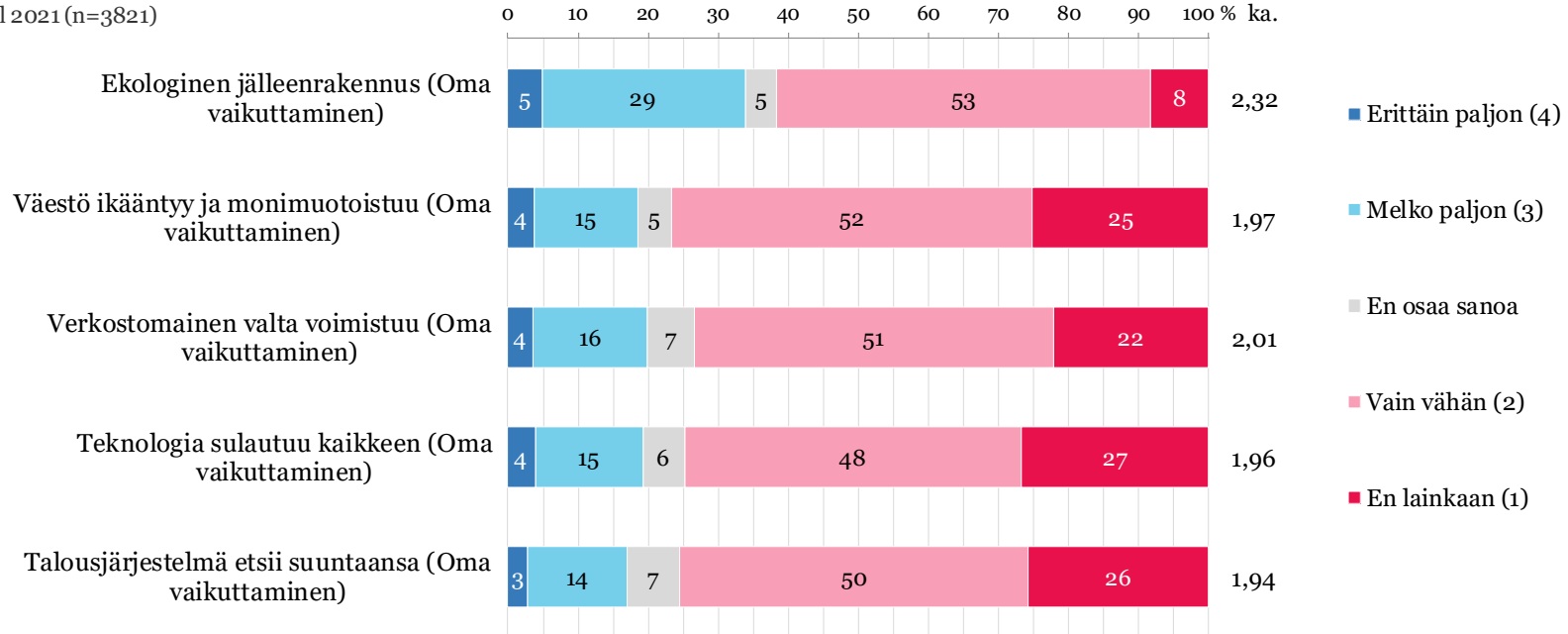

Kaikki vastaajat

Kuinka paljon kokee voivansa itse vaikuttaa kehityskuluihin

Kuinka paljon voi mielestään itse vaikuttaa mainittuihin kehityskuluihin?

Total 2021 (n=3821)

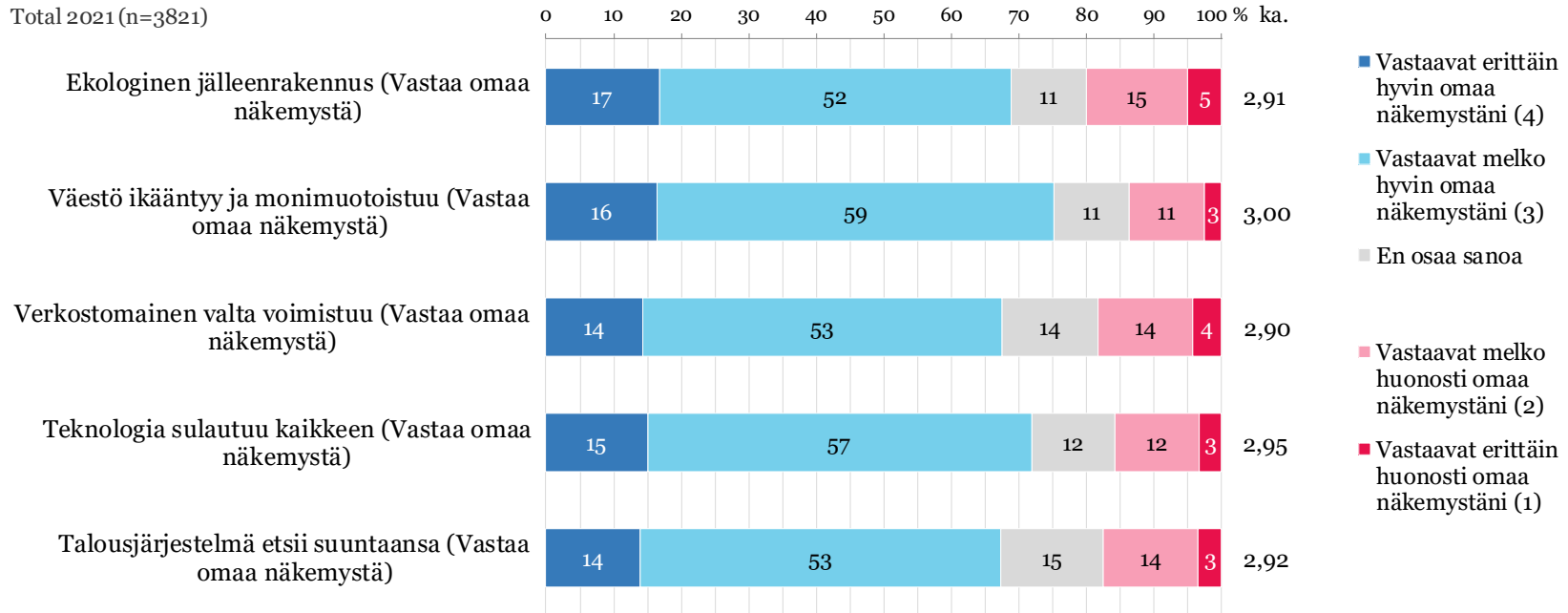

Kaikki vastaajat

Kuinka hyvin kehityskulut vastaavat omaa näkemystä

Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä?

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Ekologinen jälleenrakennus

Ekologisen jälleenrakennuksen arvioi itselleen tutuksi 68% vastaajista. Ei lainkaan tai vain vähän tutuna itselleen megatrendiä pitää 31%. Vastaajista 41% arvioi ekologisen jälleenrakennuksen kehityskulkujen vaikuttavan paljon omaan elämäänsä. Vaikutukset arvioi vähäisiksi tai olemattomiksi yli puolet (52 %).

Vastaajista 34% arvioi voivansa itse vaikuttaa erittäin tai melko paljon ekologisen jälleenrakennuksen kehityskulkuihin. Omat vaikutusmahdollisuudet arvioi vähäisiksi tai olemattomiksi yli puolet (61 %). Useampi kuin kaksi kolmesta (69%) arvioi, että Ekologinen jälleenrakennus –megatrendin kehityskulut vastaavat hyvin omaa näkemystä. Viidennes arvioi niiden vastaavan huonosti omaa näkemystä. Asiaa ei osaa arvioida 11% vastaajista.

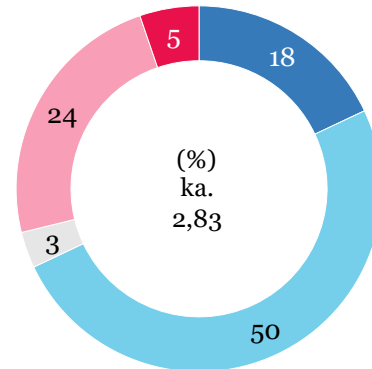
Ekologinen jälleenrakennus –megatrendi vastaa parhaiten naisten, akateemisten, vihreiden, vasemmistoliiton ja SDP:n kannattajien omaa näkemystä, heikoimmin miesten, perussuomalaisten tukijoiden sekä niiden näkemystä, jotka eivät äänestäisi vaaleissa.

Kehityskulkujen tunteminen - Ekologinen jälleenrakennus

Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat?

Ekologinen jälleenrakennus (Tuttuus)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin tuttuja (4)
- Melko tuttuja (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tuttuja (2)
- Eivät lainkaan tuttuja (1)

Ekologisella jälleenrakennuksella on kiire. Ekologinen kestävyyskriisi eli ilmastonmuutos, luontokato, resurssien ylikulutus sekä jäteongelma muuttaa merkittäväällä tavalla toimintaympäristöämme.

Meillä on kasvava kiire ekologiselle jälleenrakennukselle, eli siirtymälle ympäristön tilaa ja ihmisten hyvinvointia parantavaan yhteiskuntaan.

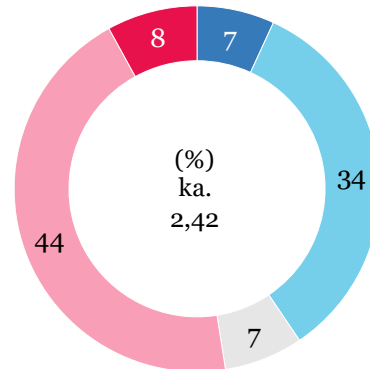
Kehityskulkujen vaikutus omaan elämään

- Ekologinen jälleenrakennus

Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämääsi?

Ekologinen jälleenrakennus (Vaikutus omaan elämään)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- Eivät lainkaan (1)

Ekologisella jälleenrakennuksella on kiire. Ekologinen kestävyyskriisi eli ilmastonmuutos, luontokato, resurssien ylikulutus sekä jäteongelma muuttaa merkittäväällä tavalla toimintaympäristöämme.

Meillä on kasvava kiire ekologiselle jälleenrakennukselle, eli siirtymälle ympäristön tilaa ja ihmisten hyvinvointia parantavaan yhteiskuntaan.

Kuinka paljon kokee voivansa itse vaikuttaa kehityskulkuihin

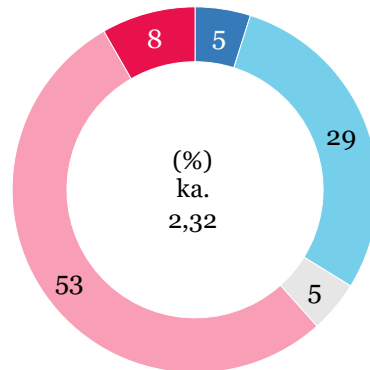
- Ekologinen jälleenrakennus

**SUHDE
MEGATRENDEIHIIN**

Kuinka paljon voi mielestään itse vaikuttaa mainittuihin kehityskulkuihin?

Ekologinen jälleenrakennus (Oma vaikuttaminen)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- En lainkaan (1)

Ekologisella jälleenrakennuksella on kiire. Ekologinen kestävyyskriisi eli ilmastonmuutos, luontokato, resurssien ylikulutus sekä jäteongelma muuttaa merkittäväällä tavalla toimintaympäristöämme.

Meillä on kasvava kiire ekologiselle jälleenrakennukselle, eli siirtymälle ympäristön tilaa ja ihmisten hyvinvointia parantavaan yhteiskuntaan.

Kuinka hyvin kehityskulut vastaavat omaa näkemystä

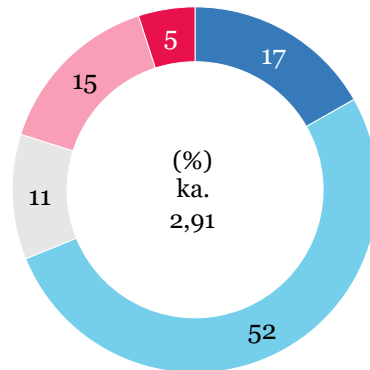
- Ekologinen jälleenrakennus

**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä?

Ekologinen jälleenrakennus (Vastaa omaa näkemystä)

Total 2021 (n=3821)

- Vastaavat erittäin hyvin omaa näkemystäni (4)
- Vastaavat melko hyvin omaa näkemystäni (3)
- En osaa sanoa
- Vastaavat melko huonosti omaa näkemystäni (2)
- Vastaavat erittäin huonosti omaa näkemystäni (1)

Ekologisella jälleenrakennuksella on kiire. Ekologinen kestävyyskriisi eli ilmastonmuutos, luontokato, resurssien ylikulutus sekä jäteongelma muuttaa merkittäväällä tavalla toimintaympäristöämme.

Meillä on kasvava kiire ekologiselle jälleenrakennukselle, eli siirtymälle ympäristön tilaa ja ihmisten hyvinvointia parantavaan yhteiskuntaan.

Kaikki vastaajat

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu –megatrendin arvioi itselleen tutuksi 77% vastaajista. Ei lainkaan tai vain vähän tutuna itselleen sitä pitää viidennes. Vastaajista 42% arvioi väestön ikääntymisen ja monimuotoistumisen vaikuttavan paljon omaan elämäänsä. Vaikutukset arvioi vähäisiksi tai olemattomiksi yli puolet (52 %).

Hieman vähemmän kuin joka viides (19%) arvioi voivansa itse vaikuttaa erittäin tai melko paljon väestön ikääntymiseen ja monimuotoistumiseen. Reilu enemmistö (77%) arvioi omat vaikutusmahdollisuudet vähäisiksi tai olemattomiksi.

Kolme neljästä (75%) arvioi, että Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu –megatrendin kehityskulut vastaavat hyvin omaa näkemystä. Hieman useampi kuin joka kymmenes (14%) arvioi niiden vastaavan huonosti omaa näkemystä. Asiaa ei osaa arvioida 11% vastaajista.

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu–megatrendi vastaa parhaiten vasemmistoliiton ja vihreiden tukijoiden näkemystä, heikoimmin perussuomalaisien kannattajien sekä niiden näkemystä, jotka eivät äänestäisi vaaleissa.

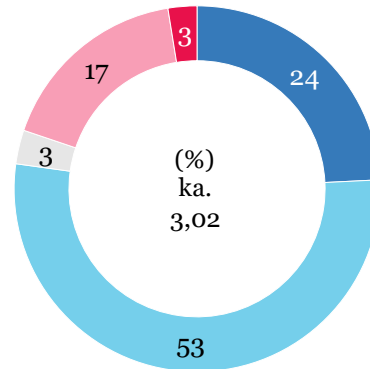
Kehityskulkujen tunteminen

- Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu

Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat?

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Tuttuus)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin tuttuja (4)
- Melko tuttuja (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tuttuja (2)
- Eivät lainkaan tuttuja (1)

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu. Suomalaiset on tulevaisuudessa entistä vaikeampi niputtaa yhteen ryhmään. Samalla vastakkainasettelut eri ihmisryhmien välillä kasvavat.

Väestörakenne muuttuu pidentyneiden elinikien ja alhaisen syntyvyyden takia. Väestö keskittyy maantieteellisesti. Paine muuttoliikkeisiin lisääntyy globaalisti, minkä vaikutukset saattavat näkyä Suomessakin.

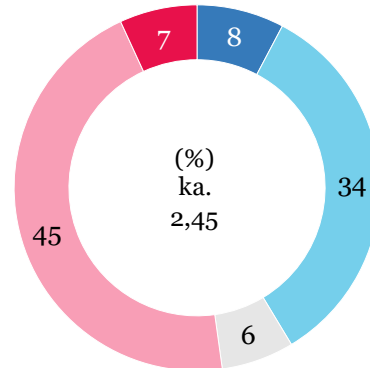
Kehityskulkujen vaikutus omaan elämään

- Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu

Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämääsi?

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vaikutus omaan elämään)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- Eivät lainkaan (1)

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu. Suomalaiset on tulevaisuudessa entistä vaikeampi niputtaa yhteen ryhmään. Samalla vastakkainasettelut eri ihmisryhmien välillä kasvavat.

Väestörakenne muuttuu pidentyneiden elinikien ja alhaisen syntyvyyden takia. Väestö keskittyy maantieteellisesti. Paine muuttoliikkeisiin lisääntyy globaalisti, minkä vaikutukset saattavat näkyä Suomessakin.

Kuinka paljon kokee voivansa itse vaikuttaa kehityskulkuihin

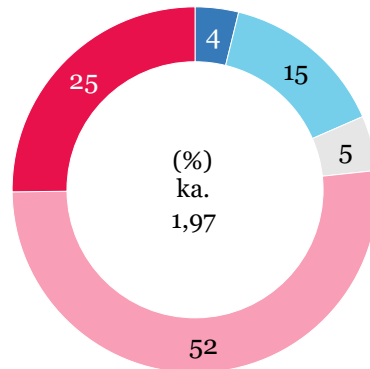
**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

- Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu

Kuinka paljon voi mielestään itse vaikuttaa mainittuihin kehityskulkuihin?

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Oma vaikuttaminen)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- En lainkaan (1)

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu. Suomalaiset on tulevaisuudessa entistä vaikeampi niputtaa yhteen ryhmään. Samalla vastakkainasettelut eri ihmisryhmien välillä kasvavat.

Väestörakenne muuttuu pidentyneiden elinikien ja alhaisen syntyvyyden takia. Väestö keskittyy maantieteellisesti. Paine muuttoliikkeisiin lisääntyy globaalisti, minkä vaikutukset saattavat näkyä Suomessakin.

Kaikki vastaajat

Kuinka hyvin kehityskulut vastaavat omaa näkemystä

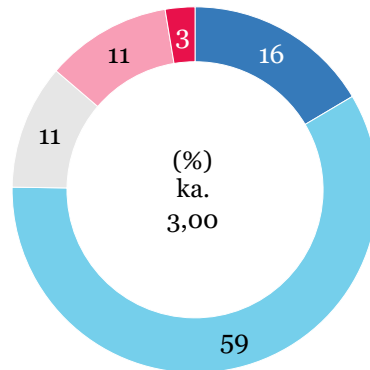
**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

- Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu

Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä?

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vastaa omaa näkemystä)

Total 2021 (n=3821)

- Vastaavat erittäin hyvin omaa näkemystäni (4)
- Vastaavat melko hyvin omaa näkemystäni (3)
- En osaa sanoa
- Vastaavat melko huonosti omaa näkemystäni (2)
- Vastaavat erittäin huonosti omaa näkemystäni (1)

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu. Suomalaiset on tulevaisuudessa entistä vaikeampi niputtaa yhteen ryhmään. Samalla vastakkainasettelut eri ihmisryhmien välillä kasvavat.

Väestörakenne muuttuu pidentyneiden elinikien ja alhaisen syntyvyyden takia. Väestö keskittyy maantieteellisesti. Paine muuttoliikkeisiin lisääntyy globaalisti, minkä vaikutukset saattavat näkyä Suomessakin.

Kaikki vastaajat

Verkostomainen valta voimistuu

Verkostomainen valta voimistuu–megatrendin arvioi itselleen tutuksi 67% vastaajista. Ei lainkaan tai vain vähän tuttua itselleen sitä pitää 28%. Vastaajista 34% arvioi verkostomaisen vallan voimistumisen vaikuttavan paljon omaan elämäänsä. Vaikutukset arvioi vähäisiksi tai olemattomiksi selvästi yli puolet (58 %).

Viidennes arvioi voivansa itse vaikuttaa erittäin tai melko paljon Verkostomainen valta voimistuu –megatrendin kehityskulkuihin. Selkeä enemmistö (73%) arvioi omat vaikutusmahdollisuudet vähäisiksi tai olemattomiksi. Vastaajista 69% arvioi, että Verkostomainen valta voimistuu –megatrendin kehityskulut vastaavat hyvin omaa näkemystä. Lähes joka viides (18%) arvioi niiden vastaavan huonosti omaa näkemystä. Asiaa ei osaa arvioida 14% vastaajista.

Verkostomainen valta voimistuu –megatrendi vastaa parhaiten vasemmistoliiton ja vihreiden tukijoiden omaa näkemystä, heikoimmin perussuomalaisten tukijoiden sekä niiden näkemystä, jotka eivät äänestäisi vaaleissa.

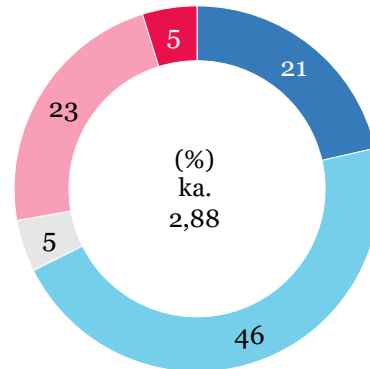
Kehityskulkujen tunteminen

- Verkostomainen valta voimistuu

Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat?

Verkostomainen valta voimistuu (Tuttuus)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin tuttuja (4)
- Melko tuttuja (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tuttuja (2)
- Eivät lainkaan tuttuja (1)

Verkostomainen valta voimistuu. Maailman valtasuhteet ovat muutoksessa samoin kuin vallankäytön muodot. Demokratiaa haastavat vallan keskittämistä ja autoritäärisyyttä korostavat liikkeet ja johtajat.

Valtioiden lisäksi myös muut toimijat, kuten yritykset, lobbaajat, ajatushautomot, kansainväliset instituutiot ja kaupungit ovat merkittävässä roolissa. Sosiaalinen media luo nopeasti eri asioita ajavia liikkeitä.

Valeinformaatiota ja mielipidevaikuttamista käytetään hämmennyksen ja eripurannan luomiseen.

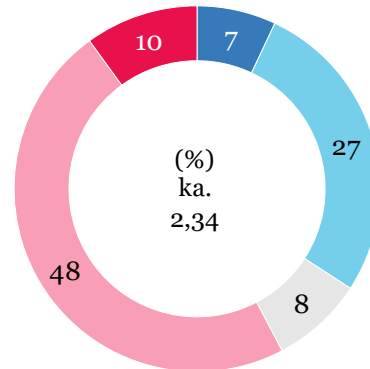
Kehityskulkujen vaikutus omaan elämään

- Verkostomainen valta voimistuu

Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämääsi?

Verkostomainen valta voimistuu (Vaikutus omaan elämään)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- Eivät lainkaan (1)

Verkostomainen valta voimistuu. Maailman valtasuhteet ovat muutoksessa samoin kuin vallankäytön muodot. Demokratiaa haastavat vallan keskittämistä ja autoritäärisyyttä korostavat liikkeet ja johtajat.

Valtioiden lisäksi myös muut toimijat, kuten yritykset, lobbaajat, ajatushautomot, kansainväliset instituutiot ja kaupungit ovat merkittävässä roolissa. Sosiaalinen media luo nopeasti eri asioita ajavia liikkeitä.

Valeinformaatiota ja mielipidevaikuttamista käytetään hämmennyksen ja eripurauksen luomiseen.

Kuinka paljon kokee voivansa itse vaikuttaa kehityskulkuihin

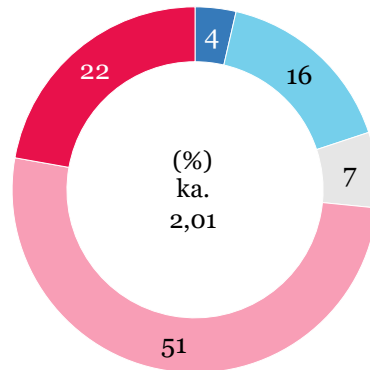
**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

- Verkostomainen valta voimistuu

Kuinka paljon voi mielestään itse vaikuttaa mainittuihin kehityskulkuihin?

Verkostomainen valta voimistuu (Oma vaikuttaminen)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- En lainkaan (1)

Verkostomainen valta voimistuu. Maailman valtasuhteet ovat muutoksessa samoin kuin vallankäytön muodot. Demokratiaa haastavat vallan keskittämistä ja autoritäärisyyttä korostavat liikkeet ja johtajat.

Valtioiden lisäksi myös muut toimijat, kuten yritykset, lobbaajat, ajatushautomot, kansainväliset instituutiot ja kaupungit ovat merkittävässä roolissa. Sosiaalinen media luo nopeasti eri asioita ajavia liikkeitä.

Valeinformaatiota ja mielipidevaikuttamista käytetään hämmennyksen ja eripurun luomiseen.

Kaikki vastaajat

Kuinka hyvin kehityskulut vastaavat omaa näkemystä

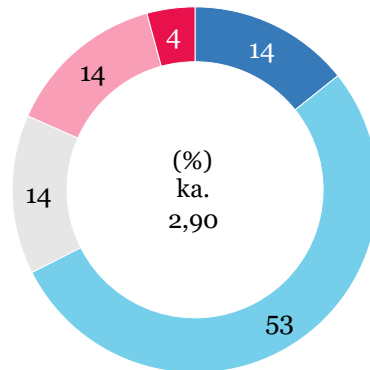
**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

- Verkostomainen valta voimistuu

Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä?

Verkostomainen valta voimistuu (Vastaa omaa näkemystä)

Total 2021 (n=3821)

- Vastaavat erittäin hyvin omaa näkemystäni (4)
- Vastaavat melko hyvin omaa näkemystäni (3)
- En osaa sanoa
- Vastaavat melko huonosti omaa näkemystäni (2)
- Vastaavat erittäin huonosti omaa näkemystäni (1)

Verkostomainen valta voimistuu. Maailman valtasuhteet ovat muutoksessa samoin kuin vallankäytön muodot. Demokratiaa haastavat vallan keskittämistä ja autoritäärisyyttä korostavat liikkeet ja johtajat.

Valtioiden lisäksi myös muut toimijat, kuten yritykset, lobbaajat, ajatushautomot, kansainväliset instituutiot ja kaupungit ovat merkittävässä roolissa. Sosiaalinen media luo nopeasti eri asioita ajavia liikkeitä. Valeinformaatiota ja mielipidevaikuttamista käytetään hämmennyksen ja eripurannan luomiseen.

Kaikki vastaajat

Teknologia sulautuu kaikkeen

Teknologia sulautuu kaikkeen–megatrendin arvioi itselleen tutuksi 64% vastaajista. Ei lainkaan tai vain vähän tuttua itselleen sitä pitää peräti kolmannes. Vastaajista 46% arvioi, että teknologian sulautuminen kaikkeen vaikuttaa paljon omaan elämään. Vaikutukset arvioi vähäisiksi tai olemattomiksi hieman alle puolet (48 %).

Alle viidennes (19%) arvioi voivansa itse vaikuttaa erittäin tai melko paljon Teknologia sulautuu kaikkeen –megatrendin kehityskulkuihin. Kolme neljästä (75%) arvioi omat vaikutusmahdollisuudet vähäisiksi tai olemattomiksi. Vastaajista 72% arvioi, että Teknologia sulautuu kaikkeen –megatrendin kehityskulut vastaavat hyvin omaa näkemystä. Harvempi kuin joka viides (15%) arvioi niiden vastaavan huonosti omaa näkemystä. Asiaa ei osaa arvioida 12% vastaajista.

Teknologia sulautuu kaikkeen –megatrendi on parhaiten tutu akateemisesti koulutetuille sekä vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajille. Peruskoulutetut ja keskustan kannattajat tuntevat asian selvästi heikommin.

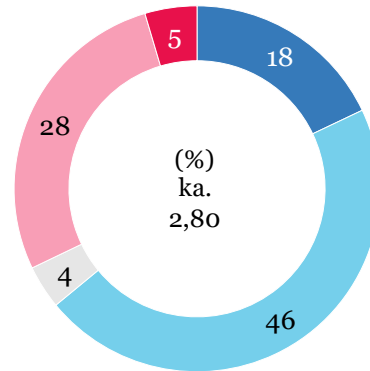
Kehityskulkujen tunteminen

- Teknologia sulautuu kaikkeen

Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat?

Teknologia sulautuu kaikkeen (Tuttuus)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin tuttuja (4)
- Melko tuttuja (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tuttuja (2)
- Eivät lainkaan tuttuja (1)

Teknologia sulautuu kaikkeen. Teknologia vaikuttaa enenevässä määrin ihmisten arkipäivään ja yhteiskunnan rakenteisiin. Varsinkin digitalisaatio kehittyy nopeasti ja uusia järjestelmiä otetaan koko ajan käyttöön.

Tekoälyn, 5G:n sekä geenitekniikan kaltaiset teknologiat herättävät paljon toivoa erilaisten ongelmien ratkaisemisesta. Samalla on herännyt huolia digitaalisesta eriarvoisuudesta, datan käytön eettisyydestä ja uusien teknologioiden riskeistä.

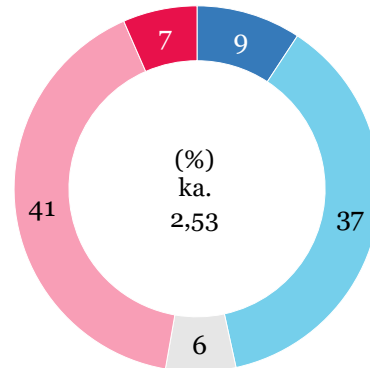
Kehityskulkujen vaikutus omaan elämään

- Teknologia sulautuu kaikkeen

Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämääsi?

Teknologia sulautuu kaikkeen (Vaikutus omaan elämään)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- Eivät lainkaan (1)

Teknologia sulautuu kaikkeen. Teknologia vaikuttaa enenevässä määrin ihmisten arkipäivään ja yhteiskunnan rakenteisiin. Varsinkin digitalisaatio kehittyy nopeasti ja uusia järjestelmiä otetaan koko ajan käyttöön.

Tekoälyn, 5G:n sekä geenitekniikan kaltaiset teknologiat herättävät paljon toivoa erilaisten ongelmien ratkaisemisesta. Samalla on herännyt huolia digitaalisesta eriarvoisuudesta, datan käytön eettisyydestä ja uusien teknologioiden riskeistä.

Kuinka paljon kokee voivansa itse vaikuttaa kehityskulkuihin

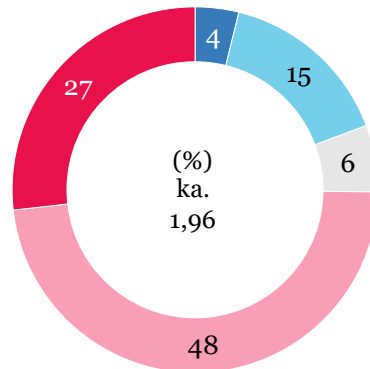
- Teknologia sulautuu kaikkeen

**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

Kuinka paljon voi mielestään itse vaikuttaa mainittuihin kehityskulkuihin?

Teknologia sulautuu kaikkeen (Oma vaikuttaminen)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- En lainkaan (1)

Teknologia sulautuu kaikkeen. Teknologia vaikuttaa enenevässä määrin ihmisten arkipäivään ja yhteiskunnan rakenteisiin. Varsinkin digitalisaatio kehittyy nopeasti ja uusia järjestelmiä otetaan koko ajan käyttöön.

Tekoälyn, 5G:n sekä geenitekniikan kaltaiset teknologiat herättävät paljon toivoa erilaisten ongelmien ratkaisemisesta. Samalla on herännyt huolia digitaalisesta eriarvoisuudesta, datan käytön eettisyydestä ja uusien teknologioiden riskeistä.

Kaikki vastaajat

SITRA

Kuinka hyvin kehityskulut vastaavat omaa näkemystä

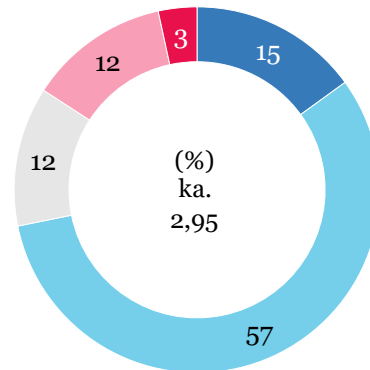
- Teknologia sulautuu kaikkeen

SUHDE
MEGATRENDEIHIN

Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä?

Teknologia sulautuu kaikkeen (Vastaa omaa näkemystä)

Total 2021 (n=3821)

- Vastaavat erittäin hyvin omaa näkemystäni (4)
- Vastaavat melko hyvin omaa näkemystäni (3)
- En osaa sanoa
- Vastaavat melko huonosti omaa näkemystäni (2)
- Vastaavat erittäin huonosti omaa näkemystäni (1)

Teknologia sulautuu kaikkeen. Teknologia vaikuttaa enenevässä määrin ihmisten arkipäivään ja yhteiskunnan rakenteisiin. Varsinkin digitalisaatio kehittyy nopeasti ja uusia järjestelmiä otetaan koko ajan käyttöön.

Tekoälyn, 5G:n sekä geenitekniikan kaltaiset teknologiat herättävät paljon toivoa erilaisten ongelmien ratkaisemisesta. Samalla on herännyt huolia digitaalisesta eriarvoisuudesta, datan käytön eettisyydestä ja uusien teknologioiden riskeistä.

Kaikki vastaajat

SITRA

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa–megatrendin arvioi itselleen tutuksi 61% vastaajista. Ei lainkaan tai vain vähän tutuna itselleen sitä pitää peräti kolmannes. Vastaajista 38% arvioi, että talousjärjestelmän suunnan etsiminen vaikuttaa paljon omaan elämään. Vaikutukset arvioi vähäisiksi tai olemattomiksi yli puolet (53 %).

Alle viidennes (17%) arvioi voivansa itse vaikuttaa erittäin tai melko paljon Talousjärjestelmä etsii suuntaansa –megatrendin kehityskuluihin. Useampi kuin kolme neljästä (76%) arvioi omat vaikutusmahdollisuudet vähäisiksi tai olemattomiksi. Vastaajista 67% arvioi, että Talousjärjestelmä etsii suuntaansa –megatrendin kehityskulut vastaavat hyvin omaa näkemystä. Lähes joka viides (17%) arvioi niiden vastaavan huonosti omaa näkemystä. Asiaa ei osaa arvioida 15% vastaajista.

Nuoret 15-34 –vuotiaat ovat muita vastaajia vahvemmin sitä mieltä, että Talousjärjestelmä etsii suuntaansa –megatrendi vaikuttaa omaan elämään ja siihen voi myös vaikuttaa. Yli 50 –vuotiaat arvioivat omat vaikutusmahdollisuudet selvästi vähäisemmiksi.

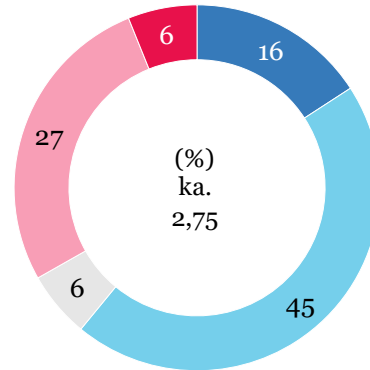
Kehityskulkujen tunteminen

- Talousjärjestelmä etsii suuntaansa

Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat?

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Tuttuus)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin tuttuja (4)
- Melko tuttuja (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tuttuja (2)
- Eivät lainkaan tuttuja (1)

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa. Talouteen kohdistuu yhä voimakkaampia muutospaineita johtuen erityisesti eriarvoisuuden kasvusta ja ekologisesta kestävyyskriisistä.

Vauraus keskittyy, talouskasvu tapahtuu maapallon kustannuksella ja talous ei tuota hyvinvointia entiseen malliin. Uudistamisen tarpeesta on kasvava yksimielisyys, mutta näkemykset sen laajuudesta vaihtelevat.

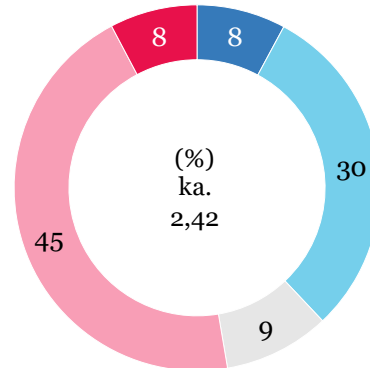
Kehityskulkujen vaikutus omaan elämään

- Talousjärjestelmä etsii suuntaansa

Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämääsi?

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vaikutus omaan elämään)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- Eivät lainkaan (1)

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa. Talouteen kohdistuu yhä voimakkaampia muutospaineita johtuen erityisesti eriarvoisuuden kasvusta ja ekologisesta kestävyyskriisistä.

Vauraus keskittyy, talouskasvu tapahtuu maapallon kustannuksella ja talous ei tuota hyvinvointia entiseen malliin. Uudistamisen tarpeesta on kasvava yksimielisyys, mutta näkemykset sen laajuudesta vaihtelevat.

Kuinka paljon kokee voivansa itse vaikuttaa kehityskulkuihin

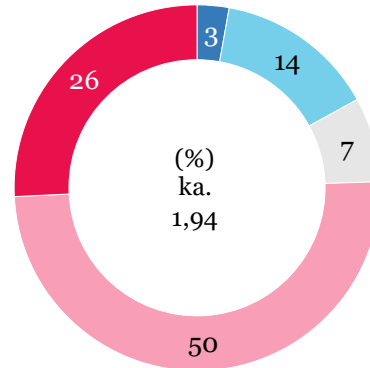
- Talousjärjestelmä etsii suuntaansa

**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

Kuinka paljon voi mielestään itse vaikuttaa mainittuihin kehityskulkuihin?

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Oma vaikuttaminen)

Total 2021 (n=3821)

- Erittäin paljon (4)
- Melko paljon (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän (2)
- En lainkaan (1)

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa. Talouteen kohdistuu yhä voimakkaampia muutospaineita johtuen erityisesti eriarvoisuuden kasvusta ja ekologisesta kestävyyskriisistä.

Vauraus keskittyy, talouskasvu tapahtuu maapallon kustannuksella ja talous ei tuota hyvinvointia entiseen malliin. Uudistamisen tarpeesta on kasvava yksimielisyys, mutta näkemykset sen laajuudesta vaihtelevat.

Kuinka hyvin kehityskulut vastaavat omaa näkemystä

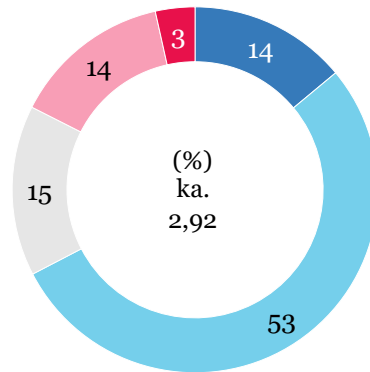
- Talousjärjestelmä etsii suuntaansa

**SUHDE
MEGATRENDEIHIN**

Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä?

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vastaa omaa näkemystä)

Total 2021 (n=3821)

- Vastaavat erittäin hyvin omaa näkemystäni (4)
- Vastaavat melko hyvin omaa näkemystäni (3)
- En osaa sanoa
- Vastaavat melko huonosti omaa näkemystäni (2)
- Vastaavat erittäin huonosti omaa näkemystäni (1)

Talousjärjestelmä etsii suuntaansa. Talouteen kohdistuu yhä voimakkaampia muospaineita johtuen erityisesti eriarvoisuuden kasvusta ja ekologisesta kestävyyskriisistä.

Vauraus keskittyy, talouskasvu tapahtuu maapallon kustannuksella ja talous ei tuota hyvinvointia entiseen malliin. Uudistamisen tarpeesta on kasvava yksimielisyys, mutta näkemykset sen laajuudesta vaihtelevat.

Kaikki vastaajat

Suhde megatrendeihin

Ero Total-keskiarvoon	
	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Paljon kaikkien vastaajien keskiarvoa suurempi
Jonkin verran kaikkien vastaajien keskiarvoa suurempi
Ei suurta eroa
Jonkin verran kaikkien vastaajien keskiarvoa pienempi
Paljon kaikkien vastaajien keskiarvoa pienempi

YHTEENVETO TULOKSISTA

- Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat? - Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämäsi? - Kuinka paljon voi mielestänsä itse vaikuttaa mainittuihin kehityskuluihin? - Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä? KESKIARVO, skaala 1-4	Total 2021 (n=3821)	Nainen (n=1924)	Mies (n=1897)	15-24 v (n=518)	25-34 v (n=600)	35-49 v (n=867)	50-64 v (n=833)	Yli 65 v (n=1003)	PKS-Uusimaa (n=1178)	Etelä-Suomi (n=807)	Länsi-Suomi (n=952)	Pohjois- ja Itä-Suomi (n=884)	Peruskoulu tus (n=1174)	Muu koulutus (n=1907)	Akateemi nen (n=708)
Ekologinen jälleenrakennus (Tuttuus)	2,83	2,80	2,87	2,85	2,79	2,74	2,82	2,95	2,93	2,76	2,82	2,79	2,67	2,83	3,09
Ekologinen jälleenrakennus (Vaikutus omaan elämään)	2,42	2,51	2,34	2,64	2,50	2,38	2,39	2,34	2,48	2,40	2,41	2,38	2,35	2,42	2,53
Ekologinen jälleenrakennus (Oma vaikuttaminen)	2,32	2,39	2,25	2,62	2,42	2,27	2,28	2,19	2,36	2,31	2,30	2,28	2,32	2,31	2,33
Ekologinen jälleenrakennus (Vastaa omaa näkemystä)	2,91	3,05	2,77	3,02	2,98	2,84	2,91	2,86	2,98	2,86	2,92	2,84	2,79	2,92	3,05
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Tuttuus)	3,02	2,97	3,06	2,95	2,99	2,98	3,02	3,10	3,10	2,98	3,01	2,95	2,80	3,03	3,31
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vaikutus omaan elämään)	2,45	2,45	2,45	2,64	2,62	2,51	2,40	2,26	2,56	2,42	2,42	2,37	2,39	2,46	2,52
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Oma vaikuttaminen)	1,97	1,94	2,00	2,38	2,16	1,85	1,87	1,86	2,04	1,95	1,96	1,91	2,03	1,95	1,92
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vastaa omaa näkemystä)	3,00	3,05	2,96	2,98	2,99	3,03	2,99	3,00	3,05	2,99	3,00	2,95	2,90	3,00	3,13
Verkostomainen valta voimistuu (Tuttuus)	2,88	2,78	2,98	2,85	2,92	2,85	2,86	2,92	2,99	2,82	2,87	2,82	2,69	2,88	3,20
Verkostomainen valta voimistuu (Vaikutus omaan elämään)	2,34	2,31	2,36	2,75	2,56	2,30	2,23	2,15	2,45	2,29	2,34	2,24	2,25	2,35	2,44
Verkostomainen valta voimistuu (Oma vaikuttaminen)	2,01	1,99	2,03	2,42	2,22	1,98	1,89	1,84	2,11	1,99	1,98	1,94	2,01	2,02	2,01
Verkostomainen valta voimistuu (Vastaa omaa näkemystä)	2,90	2,92	2,89	2,90	2,86	2,93	2,91	2,90	2,95	2,89	2,94	2,81	2,82	2,90	3,02
Teknologia sulautuu kaikkeen (Tuttuus)	2,80	2,72	2,89	2,88	2,86	2,83	2,73	2,78	2,93	2,70	2,78	2,77	2,58	2,82	3,12
Teknologia sulautuu kaikkeen (Vaikutus omaan elämään)	2,53	2,53	2,52	2,78	2,68	2,60	2,40	2,34	2,69	2,45	2,48	2,43	2,40	2,55	2,65
Teknologia sulautuu kaikkeen (Oma vaikuttaminen)	1,96	1,88	2,04	2,41	2,21	1,95	1,83	1,71	2,07	1,94	1,94	1,87	1,99	1,94	1,96
Teknologia sulautuu kaikkeen (Vastaa omaa näkemystä)	2,95	2,96	2,94	3,05	2,93	2,94	2,95	2,92	3,02	2,90	2,96	2,90	2,83	2,97	3,06
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Tuttuus)	2,75	2,64	2,85	2,58	2,78	2,76	2,77	2,78	2,84	2,72	2,68	2,73	2,54	2,75	3,07
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vaikutus omaan elämään)	2,42	2,40	2,44	2,73	2,71	2,45	2,33	2,15	2,56	2,37	2,36	2,34	2,36	2,43	2,48
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Oma vaikuttaminen)	1,94	1,89	1,98	2,37	2,21	1,90	1,79	1,73	2,02	1,92	1,89	1,88	1,97	1,90	1,96
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vastaa omaa näkemystä)	2,92	2,97	2,87	2,95	2,87	2,91	2,95	2,91	2,96	2,88	2,93	2,88	2,85	2,93	2,98

TUTTUUS: Ei lainkaan (1) ... Erittäin tuttu (4)

VAIKUTUS OMAAN ELÄMÄÄN: Ei lainkaan (1) ... Erittäin paljon (4)

OMA VAIKUTTAMINEN: En lainkaan (1) ... Erittäin paljon (4)

VASTAA OMAA NÄKEMYSTÄ: Erittäin huonosti (1) ... Erittäin hyvin (4)

Kaikki vastaajat

SITRA

Suhde megatrendeihin

Ero Total-keskiarvoon	
	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

Paljon kaikkien vastaajien keskiarvoa suurempi
 Jonkin verran kaikkien vastaajien keskiarvoa suurempi
 Ei suurta eroa
 Jonkin verran kaikkien vastaajien keskiarvoa pienempi
 Paljon kaikkien vastaajien keskiarvoa pienempi

YHTEENVETO TULOKSISTA

- Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat? - Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämääsi? - Kuinka paljon voi mielestään itse vaikuttaa mainittuihin kehityskulkuihin? - Kuinka hyvin mainitut kehityskulut vastaavat omaa näkemystäsi kehityksestä? KESKIARVO, skaala 1-4	Total 2021 (n=3821)	Kokoomus (n=481)	KD (n=109)	Liike Nyt (n=70)	Perussuomalaiset (n=605)	RKP (n=129)	Keskusta (n=309)	SDP (n=600)	VAS (n=225)	VIHR (n=329)	Ei äänestäisi (n=185)	Tulee erinom./melko mukavasti toimeen (n=1971)	Pärjää kun harkitsee (n=1231)	Tinkii ajoittain/tinkii lähes kaikesta (n=544)
Ekologinen jälleenrakennus (Tuttuus)	2,83	2,89	2,90	2,92	2,72	2,86	2,87	2,82	3,11	3,18	2,40	2,90	2,81	2,64
Ekologinen jälleenrakennus (Vaikutus omaan elämään)	2,42	2,37	2,49	2,40	2,11	2,42	2,34	2,49	2,73	2,93	2,22	2,42	2,45	2,40
Ekologinen jälleenrakennus (Oma vaikuttaminen)	2,32	2,35	2,43	2,52	2,08	2,28	2,25	2,42	2,42	2,65	2,15	2,35	2,31	2,22
Ekologinen jälleenrakennus (Vastaa omaa näkemystä)	2,91	2,90	2,93	2,87	2,39	2,86	2,78	3,06	3,35	3,44	2,66	2,93	2,93	2,81
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Tuttuus)	3,02	3,14	3,09	2,91	2,99	2,80	2,97	3,05	3,24	3,17	2,58	3,08	2,98	2,91
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vaikutus omaan elämään)	2,45	2,48	2,62	2,47	2,51	2,45	2,37	2,42	2,54	2,58	2,16	2,42	2,48	2,47
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Oma vaikuttaminen)	1,97	2,01	2,25	2,24	1,92	2,10	1,92	2,01	1,95	2,13	1,78	2,00	1,98	1,83
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vastaa omaa näkemystä)	3,00	3,06	2,99	3,05	2,81	2,87	2,96	3,06	3,17	3,21	2,74	3,03	3,02	2,90
Verkostomainen valta voimistuu (Tuttuus)	2,88	2,98	3,00	2,89	2,87	2,94	2,77	2,94	3,20	3,06	2,48	2,96	2,81	2,76
Verkostomainen valta voimistuu (Vaikutus omaan elämään)	2,34	2,27	2,41	2,63	2,26	2,46	2,27	2,37	2,56	2,56	2,15	2,32	2,38	2,32
Verkostomainen valta voimistuu (Oma vaikuttaminen)	2,01	2,01	2,34	2,40	1,91	2,28	1,87	2,08	2,09	2,19	1,84	2,05	2,03	1,82
Verkostomainen valta voimistuu (Vastaa omaa näkemystä)	2,90	2,94	2,87	2,93	2,75	2,78	2,87	2,94	3,17	3,11	2,59	2,92	2,92	2,85
Teknologia sulautuu kaikkeen (Tuttuus)	2,80	2,89	2,89	2,90	2,79	2,67	2,62	2,84	3,02	2,99	2,51	2,87	2,75	2,70
Teknologia sulautuu kaikkeen (Vaikutus omaan elämään)	2,53	2,56	2,66	2,69	2,44	2,57	2,41	2,52	2,72	2,72	2,33	2,54	2,53	2,46
Teknologia sulautuu kaikkeen (Oma vaikuttaminen)	1,96	2,01	2,28	2,51	1,90	2,03	1,90	2,04	1,84	2,05	1,83	2,00	1,98	1,77
Teknologia sulautuu kaikkeen (Vastaa omaa näkemystä)	2,95	2,99	3,08	2,98	2,78	2,82	2,87	3,01	3,15	3,12	2,74	2,98	2,94	2,87
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Tuttuus)	2,75	2,86	2,80	2,81	2,68	2,63	2,68	2,81	3,19	2,92	2,47	2,82	2,68	2,67
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vaikutus omaan elämään)	2,42	2,42	2,64	2,70	2,39	2,35	2,25	2,45	2,75	2,64	2,21	2,38	2,45	2,51
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Oma vaikuttaminen)	1,94	2,01	2,23	2,31	1,83	2,05	1,80	2,00	1,98	2,10	1,73	1,98	1,92	1,80
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vastaa omaa näkemystä)	2,92	2,87	3,05	2,96	2,72	2,69	2,85	2,99	3,30	3,16	2,73	2,91	2,94	2,91

Kaikki vastaajat

TUTTUUS: Eivät lainkaan (1) ... Erittäin tuttuja (4)
 VAIKUTUS ELÄMÄÄN: Eivät lainkaan (1) ... Erittäin paljon (4)
 OMA VAIKUTTAMINEN: En lainkaan (1) ... Erittäin paljon (4)
 VASTAA OMAA NÄKEMYSTÄ: Erittäin huonosti (1) ... Erittäin hyvin (4)

Suhde megatrendeihin

Ero Tal-keskiarvoon
+0,15 >
+0,10 - +0,14
-0,09 - +0,09
-0,10 - -0,14
-0,15 >

Paljon kaikkien vastaajien keskiarvoa suurempi
Jonkin verran kaikkien vastaajien keskiarvoa suurempi
Ei suurta eroa
Jonkin verran kaikkien vastaajien keskiarvoa pienempi
Paljon kaikkien vastaajien keskiarvoa pienempi

YHTEENVETO TULOKSISTA

- Kuinka tuttuja mainitut kehityskulut sinulle ovat? - Kuinka paljon mainitut kehityskulut vaikuttavat omaan elämäsi?	Total 2021 (n=3821)	Helsinki-Uusimaa (n=660)	Varsinais-Suomi (n=209)	Satakunta (n=203)	Kanta-Häme (n=197)	Pirkanmaa (n=224)	Päijät-Häme (n=194)	Kymenlaakso (n=202)	Etelä-Karjala (n=168)	Etelä-Savo (n=169)	Pohjois-Savo (n=214)	Pohjois-Karjala (n=185)	Keski-Suomi (n=175)	Etelä-Pohjanmaa (n=215)	Pohjanmaa (n=147)	Keski-Pohjanmaa (n=139)	Pohjois-Pohjanmaa (n=184)	Kainuu (n=150)	Lappi (n=186)
Ekologinen jälle rakennus (Tuttuus)	2,83	2,90	2,77	2,65	2,75	2,89	2,78	2,63	2,71	2,65	2,73	2,87	2,86	2,73	2,77	2,79	2,76	2,55	2,84
Ekologinen jälle rakennus (Vaikutus omaan elämään)	2,42	2,46	2,39	2,26	2,30	2,45	2,55	2,35	2,42	2,32	2,33	2,50	2,44	2,21	2,42	2,35	2,53	2,34	2,32
Ekologinen jälle rakennus (Oma vaikuttaminen)	2,32	2,32	2,31	2,27	2,34	2,32	2,47	2,23	2,23	2,20	2,22	2,38	2,26	2,24	2,35	2,30	2,37	2,22	2,26
Ekologinen jälle rakennus (Vastaa omaa näkemystä)	2,91	2,96	2,84	2,76	2,84	2,98	2,88	2,87	2,93	2,72	2,74	2,92	3,01	2,73	2,89	2,84	2,89	2,85	2,79
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Tuttuus)	3,02	3,08	2,99	2,88	3,05	3,08	3,05	2,89	2,88	3,01	2,94	2,92	3,04	2,96	2,89	2,97	2,85	2,94	2,95
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vaikutus omaan elämään)	2,45	2,54	2,45	2,27	2,49	2,45	2,55	2,39	2,18	2,44	2,39	2,43	2,42	2,36	2,51	2,41	2,44	2,43	2,39
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Oma vaikuttaminen)	1,97	2,00	1,91	1,91	1,98	1,98	2,13	1,90	1,84	1,87	1,86	2,07	1,91	1,91	1,99	2,07	2,00	1,83	1,89
Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu (Vastaa omaa näkemystä)	3,00	3,05	2,99	2,87	3,01	3,04	2,99	3,02	2,97	3,01	2,88	3,01	2,98	2,94	2,98	2,98	2,89	2,97	2,99
Verkostomainen valta voimistuu (Tuttuus)	2,88	2,97	2,81	2,80	2,85	2,91	2,80	2,77	2,82	2,70	2,79	2,87	2,84	2,89	2,92	2,78	2,79	2,82	2,74
Verkostomainen valta voimistuu (Vaikutus omaan elämään)	2,34	2,42	2,29	2,13	2,25	2,44	2,35	2,28	2,27	2,13	2,18	2,36	2,33	2,22	2,38	2,33	2,33	2,31	2,23
Verkostomainen valta voimistuu (Oma vaikuttaminen)	2,01	2,08	1,96	1,98	2,03	1,97	2,13	1,91	1,94	1,92	1,93	2,04	1,94	1,99	1,99	2,07	2,07	1,98	1,87
Verkostomainen valta voimistuu (Vastaa omaa näkemystä)	2,90	2,94	2,90	2,83	2,94	3,01	2,79	3,00	2,82	2,80	2,74	2,85	2,93	2,95	2,93	2,83	2,78	2,95	2,78
Teknologia sulautuu kaikkeen (Tuttuus)	2,80	2,91	2,71	2,74	2,66	2,86	2,70	2,73	2,77	2,79	2,75	2,80	2,79	2,73	2,71	2,76	2,77	2,65	2,73
Teknologia sulautuu kaikkeen (Vaikutus omaan elämään)	2,53	2,66	2,48	2,45	2,43	2,53	2,51	2,46	2,53	2,37	2,46	2,51	2,47	2,49	2,56	2,51	2,54	2,37	2,34
Teknologia sulautuu kaikkeen (Oma vaikuttaminen)	1,96	2,04	1,94	1,88	1,97	1,94	1,99	1,97	1,94	1,90	1,83	1,97	1,94	1,96	1,98	2,02	1,97	1,92	1,89
Teknologia sulautuu kaikkeen (Vastaa omaa näkemystä)	2,95	3,00	2,85	2,88	2,92	3,01	2,94	3,01	3,03	2,88	2,88	2,87	2,95	2,97	2,95	2,86	2,91	2,91	2,94
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Tuttuus)	2,75	2,83	2,79	2,52	2,79	2,75	2,64	2,66	2,72	2,68	2,72	2,77	2,71	2,57	2,70	2,79	2,72	2,68	2,66
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vaikutus omaan elämään)	2,42	2,53	2,43	2,26	2,40	2,41	2,40	2,37	2,43	2,25	2,37	2,43	2,37	2,40	2,42	2,48	2,45	2,34	2,30
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Oma vaikuttaminen)	1,94	1,99	1,95	1,89	1,98	1,88	2,06	1,87	1,83	1,80	1,89	2,00	1,95	1,90	1,92	2,01	2,02	1,88	1,79
Talousjärjestelmä etsii suuntaansa (Vastaa omaa näkemystä)	2,92	2,95	2,87	2,86	2,91	2,94	2,84	2,97	3,05	2,91	2,84	2,83	2,96	2,91	2,91	2,90	2,91	2,93	2,82

TUTTUUS: Eivät lainkaan (1) ... Erittäin tuttuja (4)
VAIKUTUS ELÄMÄÄN: Eivät lainkaan (1) ... Erittäin paljon (4)
OMA VAIKUTTAMINEN: En lainkaan (1) ... Erittäin paljon (4)
VASTAA OMAA NÄKEMYSTÄ: Erittäin huonosti (1) ... Erittäin hyvin (4)

Kaikki vastaajat

SITRA

5. YHTEISKUNNALLISET TAVOITTEET, TOIVOTTAVUUS JA MERKITYS KUNTAVAALEISSA

Yhteiskunnalliset tavoitteet

Tärkeimmät asiat, joiden haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 v aikana liittyvät hyvinvointivaltion säilymiseen ja työpaikkojen riittävyyteen Suomessa, ilmaston lämpenemisen hillitsemiseen sekä siihen, että luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä. Tärkeiden asioiden saamat valinnat riippuvat varsin voimakkaasti vastaajan sukupuolesta, iästä ja koulutuksesta. Tärkeiden asioiden saamat valinnat riippuvat voimakkaasti myös vastaajan puoluekannasta ja subjektiivisesti koetusta taloudellisesta tilanteesta.

Kuntavaaleissa äänestämistä mietittäessä tärkeimmiksi asioiksi nousevat hyvinvointivaltion säilyttäminen Suomessa, työpaikkojen riittävyys ja maakunnan elinvoimaisuus. Myös kuntavaalien äänestyspäätöksen valinnassa tärkeiden asioiden saamat valinnat riippuvat varsin voimakkaasti vastaajan sukupuolesta, iästä ja koulutuksesta. Äänestyspäätöksen kannata tärkeäksi valitut asiat jakavat vastaajia puoluekannatuksen mukaan.

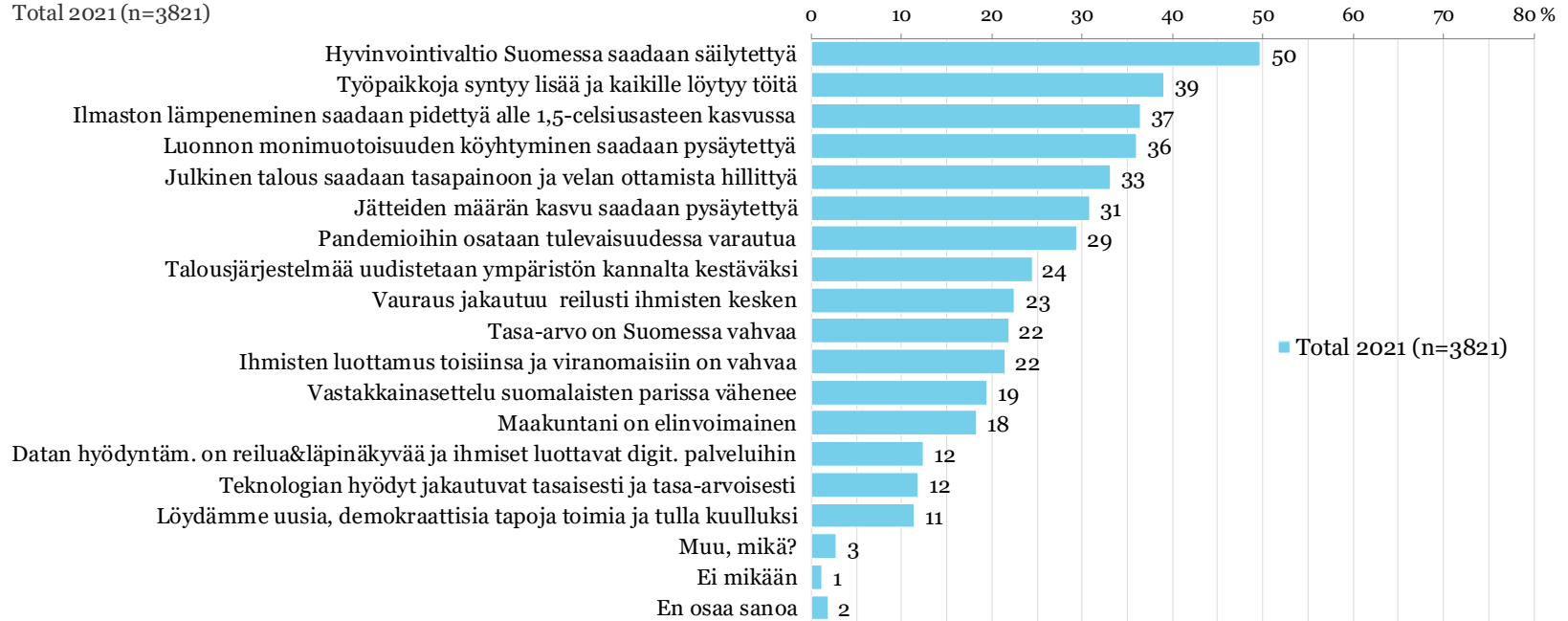
Kuntavaalien äänestyspäätöksen kannalta ilmaston lämpenemisen hillintä, luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen, jätteiden määrän kasvun pysäyttäminen sekä pandemioihin varautuminen ovat vähemmän tärkeitä kuin mikä niiden tärkeys on seuraavien 10 vuoden kokonaisperspektiivissä. Asuinkunnan toivottavaa tulevaisuutta kuvataan useimmiten elinvoimaiseksi, turvalliseksi, tasa-arvoiseksi, kehittyväksi, rauhalliseksi, puhtaaksi ja hyvinvoivaksi. Yli kolmannes (38%) vastanneista ei osaa nimetä toivottavaa tulevaisuutta kuvaavia adjektiiveja.

Suomen toivottavaa tulevaisuutta kuvataan useimmin sanoilla tasa-arvoinen, turvallinen, hyvinvoiva, itsenäinen, elinvoimainen, vauras ja demokraattinen. Yli kolmannes (39%) vastanneista ei osaa nimetä Suomen toivottavaa tulevaisuutta kuvaavia adjektiiveja. Asuinkunnan toivottavaa tulevaisuutta kutsutaan Suomen vastaavaa selvästi useammin viihtyisäksi, aktiiviseksi ja kasvavaksi, Suomen toivottavaa tulevaisuutta puolestaan itsenäiseksi ja demokraattiseksi.

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

YHTEISKUNNALLISET TAVOITTEET

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

	Total	Sukupuoli		Ikä					Koulutus			Alue (NUTS2)			
	Total 2021 (n=3821)	Nainen (n=1924)	Mies (n=1897)	15-24 v (n=518)	25-34 v (n=600)	35-49 v (n=867)	50-64 v (n=833)	Yli 65 v (n=1003)	Peruskoulutus (n=1174)	Muu koulutus (n=1907)	Akateeminen (n=708)	PKS-Uusimaa (n=1178)	Etelä-Suomi (n=807)	Länsi-Suomi (n=952)	Pohjois- ja Itä-Suomi (n=884)
Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana? Voit valita enintään viisi asiaa. (%)															
Hyvinvointivaltio Suomessa saadaan säilytettyä	50	52	47	37	43	51	57	53	46	49	57	48	49	52	50
Työpaikkoja syntyy lisää ja kaikille löytyy töitä	39	39	39	33	33	43	42	40	41	40	34	37	36	44	40
Ilmaston lämpeneminen saadaan pidettyä alle 1,5-celsiusasteen kasvussa	37	44	29	37	35	35	38	38	26	37	53	43	34	35	33
Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä	36	44	28	33	33	39	41	33	29	37	44	38	40	32	34
Julkinen talous saadaan tasapainoon ja velan ottamista hillittyä	33	30	37	20	27	33	34	42	32	35	32	31	34	35	34
Jätteiden määrän kasvu saadaan pysäytettyä	31	37	24	23	27	32	33	34	31	31	30	31	34	31	29
Pandemioihin osataan tulevaisuudessa varautua	29	31	28	19	22	28	32	38	33	28	27	25	31	30	33
Talousjärjestelmää uudistetaan ympäristön kannalta kestäväksi	24	27	21	21	29	21	25	25	15	26	35	25	25	24	23
Vauraus jakautuu reilusti ihmisten kesken	23	25	20	18	21	23	26	23	24	22	22	19	25	24	24
Tasa-arvo on Suomessa vahvaa	22	25	18	30	24	20	18	21	23	21	22	24	20	22	20
Ihmisten luottamus toisiinsa ja viranomaisiin on vahvaa	22	19	24	17	21	22	24	22	20	21	24	21	21	22	22
Vastakkainasettelu suomalaisten parissa vähenee	19	18	21	13	21	18	20	23	16	20	23	21	20	18	18
Maakuntani on elinvoimainen	18	14	22	14	12	21	21	19	21	18	14	10	19	21	27
Datan hyödyntäm. on reilua&läpinäkkyvää ja ihmiset luottavat digit. palveluihin	12	10	15	16	10	12	12	12	9	13	16	14	14	12	11
Teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvoisesti	12	10	14	11	10	12	12	14	10	12	14	12	11	14	11
Löydämme uusia, demokraattisia tapoja toimia ja tulla kuulluksi	11	10	13	13	13	8	11	13	11	12	12	12	12	12	10
Muu, mikä?	3	2	4	0	3	5	2	3	1	3	5	3	3	3	2
Ei mikään	1	1	1	0	2	2	1	1	2	1	0	2	0	1	1
En osaa sanoa	2	2	1	5	2	1	1	2	4	1	0	2	1	2	3

Kaikki vastaajat

SITRA

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

**YHTEISKUNNALLISET
TAVOITTEET**

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana? Voit valita enintään viisi asiaa. (%)	Total	Taloudellinen tilanne			Puoluekannatus						
	Total 2021 (n=3821)	Tulee erinom./melko mukavasti toimeen (n=1071)	Pärjää kun harkitsee (n=1231)	Tinkii ajoittain/tinkii lähes kaikesta (n=544)	Kokoomus (n=481)	Perussuomalaiset (n=605)	Keskusta (n=309)	SDP (n=600)	VAS (n=225)	VIHR (n=329)	Ei äänestäisi (n=185)
Hyvinvointivaltio Suomessa saadaan säilytettyä	50	50	50	48	51	45	55	60	59	52	34
Työpaikkoja syntyy lisää ja kaikille löytyy töitä	39	40	38	41	47	53	42	37	21	21	36
Ilmaston lämpeneminen saadaan pidettyä alle 1,5-celsiusasteen kasvussa	37	39	37	27	33	13	31	43	55	67	27
Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä	36	36	37	37	31	23	26	39	58	62	33
Julkinen talous saadaan tasapainoon ja velan ottamista hillittyä	33	37	29	28	53	51	40	23	6	12	23
Jätteiden määrän kasvu saadaan pysäytettyä	31	31	31	31	29	28	34	29	31	41	33
Pandemioihin osataan tulevaisuudessa varautua	29	29	29	31	33	30	37	31	22	20	29
Talousjärjestelmää uudistetaan ympäristön kannalta kestäväksi	24	27	25	19	21	10	17	29	51	48	9
Vauraus jakautuu reilusti ihmisten kesken	23	19	26	31	9	20	17	29	44	25	29
Tasa-arvo on Suomessa vahvaa	22	21	23	19	20	11	18	30	29	35	20
Ihmisten luottamus toisiinsa ja viranomaisiin on vahvaa	22	24	19	17	26	23	27	21	21	19	14
Vastakkainasettelu suomalaisten parissa vähenee	19	20	19	17	22	14	23	21	23	23	11
Maakuntani on elinvoimainen	18	18	19	18	19	29	34	15	9	6	9
Datan hyödyntäm. on reilua&läpinäkyvää ja ihmiset luottavat digit. palveluihin	12	14	11	10	18	13	14	11	6	12	12
Teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvoisesti	12	12	13	11	13	10	12	12	20	10	10
Löydämme uusia, demokraattisia tapoja toimia ja tulla kuulluksi	11	11	12	11	12	11	8	13	14	9	6
Muu, mikä?	3	3	3	4	2	8	1	1	1	3	3
Ei mikään	1	1	1	3	0	2	0	0	0	0	4
En osaa sanoa	2	1	2	3	0	1	2	1	0	1	5

Kaikki vastaajat

SITRA

Tärkeimmät asiat kun mieltii ketä äänestää seuraavissa kuntavaaleissa

Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä mieltiessäsi ketä äänestät seuraavissa kuntavaaleissa?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Tärkeimmät asiat kun mieltii ketä äänestää seuraavissa kuntavaaleissa

YHTEISKUNNALLISET TAVOITTEET

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa kuntavaaleissa? Voit valita enintään viisi asiaa. (%)	Total	Sukupuoli		Ikä					Koulutus			Alue (NUTS2)			
	Total 2021 (n=3821)	Nainen (n=1924)	Mies (n=1897)	15-24 v (n=518)	25-34 v (n=600)	35-49 v (n=867)	50-64 v (n=833)	Yli 65 v (n=1003)	Perus- koulutus (n=1174)	Muu koulutus (n=1907)	Akatee- minen (n=708)	PKS- Uusimaa (n=1178)	Etelä- Suomi (n=807)	Länsi- Suomi (n=952)	Pohjois- ja Itä-Suomi (n=884)
Hyvinvointivaltio Suomessa saadaan säilytettyä	45	47	43	29	36	49	52	50	39	46	52	44	47	46	44
Työpaikkoja syntyy lisää ja kaikille löytyy töitä	44	42	45	29	36	45	50	49	42	44	46	39	44	47	46
Julkinen talous saadaan tasapainoon ja velan ottamista hillittyä	38	35	42	19	30	39	43	49	33	41	40	37	38	39	39
Maakuntani on elinvoimainen	28	23	32	15	17	28	36	33	28	28	25	18	28	30	37
Vastakkainasettelu suomalaisten parissa vähenee	22	21	24	16	13	23	26	28	20	22	26	25	21	22	22
Ihmisten luottamus toisiinsa ja viranomaisiin on vahvaa	22	21	23	16	19	22	24	26	20	23	25	21	21	25	23
Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä	21	28	15	22	23	22	20	20	16	23	25	24	21	20	19
Ilmaston lämpeneminen saadaan pidettyä alle 1,5-celsiusasteen kasvussa	21	26	15	28	25	17	18	20	17	21	26	24	21	20	17
Vauraus jakautuu reilusti ihmisten kesken	20	22	18	15	18	19	22	23	21	20	20	18	21	22	20
Tasa-arvo on Suomessa vahvaa	20	23	17	23	26	20	19	16	18	20	22	20	20	21	18
Talousjärjestelmää uudistetaan ympäristön kannalta kestäväksi	19	22	16	17	21	20	18	20	13	19	30	22	19	19	16
Jätteiden määrän kasvu saadaan pysäytettyä	18	22	13	14	18	16	17	22	17	18	18	19	18	19	15
Pandemioihin osataan tulevaisuudessa varautua	16	16	16	13	11	17	16	21	19	16	13	15	17	17	16
Löydämme uusia, demokraattisia tapoja toimia ja tulla kuulluksi	13	14	13	8	9	9	18	19	11	14	15	12	14	15	12
Teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvoisesti	9	7	11	8	9	7	8	10	7	9	9	9	8	10	7
Datan hyödyntäm. on reilua&läpinäkyvää ja ihmiset luottavat digit. palveluihin	8	6	10	11	9	7	5	9	6	9	9	10	7	7	6
Muu, mikä?	3	2	4	1	2	5	4	3	2	3	4	4	3	3	2
Ei mikään	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2
En osaa sanoa	5	7	3	11	7	5	4	3	10	4	2	6	5	3	7

Kaikki vastaajat

SITRA

Tärkeimmät asiat kun mieltii ketä äänestää seuraavissa kuntavaaleissa

**YHTEISKUNNALLISET
TAVOITTEET**

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

- +

	Total Total 2021 (n=3821)	Taloudellinen tilanne			Puoluekannatus						
		Tulee erinom./melko mukavasti toimeen (n=1971)	Pärjää kun harkitsee (n=1231)	Tinkii ajoittain/tinkii lähes kaikesta (n=544)	Kokoomus (n=481)	Perussuomalaiset (n=605)	Keskusta (n=309)	SDP (n=600)	VAS (n=225)	VIHR (n=329)	Ei äänestäisi (n=185)
Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa kuntavaaleissa? Voit valita enintään viisi asiaa. (%)											
Hyvinvointivaltio Suomessa saadaan säilytettyä	45	45	47	44	46	45	50	53	57	42	19
Työpaikkoja syntyy lisää ja kaikille löytyy töitä	44	46	42	40	56	57	52	42	28	28	22
Julkinen talous saadaan tasapainoon ja velan ottamista hillittyä	38	45	33	30	61	57	52	27	9	20	14
Maakuntani on elinvoimainen	28	28	28	26	33	36	44	28	13	16	9
Vastakkainasettelu suomalaisten parissa vähenee	22	23	21	24	24	15	23	31	31	25	9
Ihmisten luottamus toisiinsa ja viranomaisiin on vahvaa	22	25	20	19	30	20	31	24	17	19	10
Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä	21	22	22	18	12	10	17	25	42	50	11
Ilmaston lämpeneminen saadaan pidettyä alle 1,5-celsiusasteen kasvussa	21	22	21	16	16	6	16	24	36	53	12
Vauraus jakautuu reilusti ihmisten kesken	20	16	22	29	8	16	15	30	50	22	13
Tasa-arvo on Suomessa vahvaa	20	20	20	21	14	10	13	28	42	32	13
Talousjärjestelmää uudistetaan ympäristön kannalta kestäväksi	19	20	20	18	17	9	14	22	40	41	5
Jätteiden määrän kasvu saadaan pysäytettyä	18	18	18	18	20	11	15	17	17	33	13
Pandemioihin osataan tulevaisuudessa varautua	16	16	16	16	18	21	17	16	11	11	12
Löydämme uusia, demokraattisia tapoja toimia ja tulla kuulluksi	13	13	14	13	13	10	13	18	23	11	5
Teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvoisesti	9	8	10	9	7	9	9	11	12	9	2
Datan hyödyntäm. on reilua&läpinäkyvää ja ihmiset luottavat digit. palveluihin	8	9	7	5	10	8	10	8	4	5	6
Muu, mikä?	3	3	2	5	2	8	1	1	3	4	5
Ei mikään	2	1	1	4	1	1	0	0	0	0	17
En osaa sanoa	5	4	6	6	1	2	3	2	1	2	21

Kaikki vastaajat

SITRA

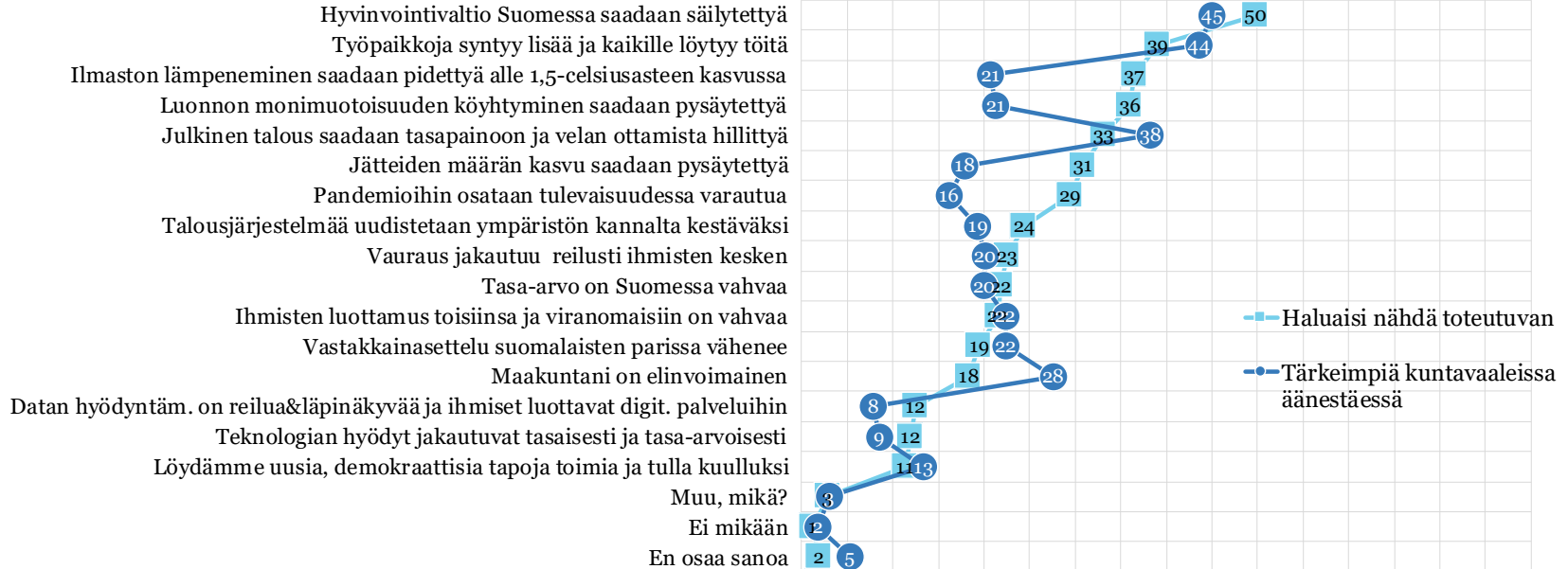
- Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

- Tärkeimmät asiat kun miettii ketä äänestää seuraavissa kuntavaaleissa

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana? Voit valita enintään viisi asiaa.

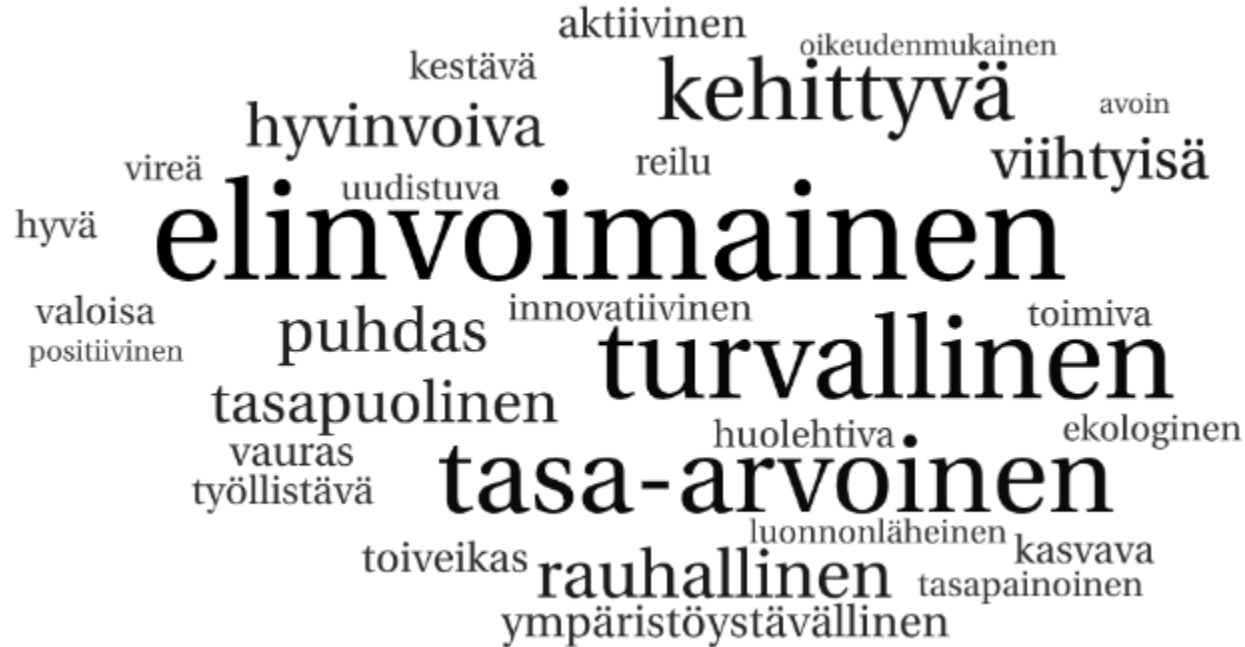
Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät seuraavissa kuntavaaleissa? Voit valita enintään viisi asiaa.

Total 2021 (n=3821)

Kaikki vastaajat

Millä adjektiiveilla kuvaisi toivottavaa tulevaisuutta omassa asuinkunnassa

Millä adjektiiveilla kuvaisi Suomen toivottavaa tulevaisuutta

**RISE TO
SHINE!**

sitra.fi | seuraavaerä.fi
@sitrafund

SITRA

95 % LUOTTAMUSVÄLI, %-yksikköä

Tulokseksi saatu %-osuus	VASTAAJAMÄÄRÄ																	
	20	40	60	80	100	140	180	220	260	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
5 tai 95	± 13,2	± 8,5	± 6,5	± 5,5	± 4,8	± 3,9	± 3,4	± 3,1	± 2,8	± 2,6	± 2,2	± 2,0	± 1,8	± 1,5	± 1,4	± 1,0	± 0,8	± 0,6
10 tai 90	± 14,9	± 10,1	± 8,1	± 6,9	± 6,1	± 5,1	± 4,5	± 4,1	± 3,7	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 2,4	± 2,1	± 1,9	± 1,3	± 1,1	± 0,8
15 tai 85	± 16,3	± 11,4	± 9,2	± 8,0	± 7,1	± 6,0	± 5,3	± 4,8	± 4,4	± 4,1	± 3,5	± 3,1	± 2,9	± 2,5	± 2,2	± 1,6	± 1,3	± 1,0
20 tai 80	± 17,3	± 12,4	± 10,1	± 8,8	± 7,9	± 6,6	± 5,9	± 5,3	± 4,9	± 4,5	± 3,9	± 3,5	± 3,2	± 2,8	± 2,5	± 1,8	± 1,4	± 1,1
25 tai 75	± 18,2	± 13,2	± 10,8	± 9,4	± 8,4	± 7,1	± 6,3	± 5,7	± 5,3	± 4,9	± 4,2	± 3,8	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 1,9	± 1,6	± 1,2
30 tai 70	± 18,9	± 13,8	± 11,4	± 9,9	± 8,9	± 7,5	± 6,7	± 6,0	± 5,5	± 5,2	± 4,5	± 4,0	± 3,7	± 3,2	± 2,8	± 2,0	± 1,6	± 1,3
35 tai 65	± 19,4	± 14,2	± 11,8	± 10,3	± 9,2	± 7,8	± 6,9	± 6,3	± 5,8	± 5,4	± 4,7	± 4,2	± 3,8	± 3,3	± 3,0	± 2,1	± 1,7	± 1,3
40 tai 60	± 19,8	± 14,6	± 12,1	± 10,5	± 9,4	± 8,0	± 7,1	± 6,4	± 5,9	± 5,5	± 4,8	± 4,3	± 3,9	± 3,4	± 3,0	± 2,2	± 1,8	± 1,4
45 tai 55	± 20,0	± 14,7	± 12,2	± 10,7	± 9,6	± 8,1	± 7,2	± 6,5	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,3	± 4,0	± 3,4	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4
50	± 20,1	± 14,8	± 12,3	± 10,7	± 9,6	± 8,2	± 7,2	± 6,6	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,4	± 4,0	± 3,5	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4

Esimerkki tulkinnasta:

Tutkimuskysymykseen on vastannut 510 henkilöä. Vastaajista 33 % vastasi "samaa mieltä". Taulukosta etsitään vastaajamäärä, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen vastaajamäärää, sekä %-osuus, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen tutkittavan vastausluokan %-osuutta. Taulukossa lähinnä vastaajamäärää 510 on vastaajamäärä 500 ja lähinnä %-osuutta 33 on %-osuus 35. Luottamusväli on vastaajamäärän 500 ja %-osuuden 35 leikkauskohdassa. Tutkimuskysymyksestä "samaa mieltä" olevien %-osuus koko väestössä on siis 95 % todennäköisyydellä välillä $33 \pm 4,2$ eli välillä 28,8 - 37,2